Indian Opinion

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 11—Vol. LIX. Friday, 24th March, 1961 REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER. Price: FOUR CENTS

Liberals Recall Massacre

THE following statement was issued by the National Executive of the Liberal Party of South Africa on the occasion of the first anniversary of the "Sharpeville Massacre":

March 21st is the anniversary of Sharpeville. The Liberal Party mourns with those who lost relatives and friends that day. Sharpeville was a demonstration by people without representation. As long as non-White South Africans are without representation they will be forced to make their demands known by demonstrations The way to avoid further Sharpevilles is to give all South Africans effective Parliamentary representation NOW. We call upon the Government to do so. We further call upon it to withdraw the present bans on the African National Congress and the Pan Africanist Congress, when this matter comes up for review shortly.

THE HINDU ON APARTHEID

VERWOERD MUST YIELD OR . . .

(Indian Opinion India Service)

NEW DELHI (By Mail)—Writing on the subject of *apartheid* the influential and conservative daily of Madras, "The Hindu" said that the Nationalists led by the extremists like Strydom and Verwoerd had carried the policy of racial segregation to extremes which have caused reactions not only from Africans and Indians but from less fanatical white men, like the English, members of the Dutch Reformed Church, and the liberal minded Afrikaners themselves.

"The Hindu" went on to comment:

At the same time, it is important to recognise that the mass movements against apartheid are led by the educated Africans and Indians who live in the towns There are more educated Africans in South Africa than anywhere else in Africa. They are not demanding independence or asking the white men to leave the country. All they want is the vote and the removal of racial segregation. It is ridiculous for Mr. Verwoerd to pretend that the grant of civil rights to the coloured races would spell the doom of the white men. Though there are few Pan-Africans among the educated Africans, the vast majority are demanding only the rights of citizenship and they are using strictly non-violent means to support their case. They would say that the Commonwealth is composed of nations which adhere to democracy and that so long as the South African Republic denies the franchise to non-Europeans, it cannot claim a place in Commonwealth councils. The British answer to this is, "Would the expulsion of South Africa help any other country? Would it help the Africans themselves?" There is today a strong movement in Britain in favour of democracy in Africa and the Union has already felt the force of economic boycott. There is little doubt that Dr. Verwoerd will have to yield ground in the face, not only of world opinion, but of enlightened opinion in his own country. The sooner he yields the greater the chance of avoiding such episodes as Sharpeville and Pondoland.

Symptom Of Fascism

COMMENTING on the arrest of African leaders early in the week, Mr. Peter Brown the National Chairman of the Liberal Party of South Africa, said:

"A number of African political leaders have been arrested. It has been very difficult to establish yet, who they are or the manner of their arrest but it seems that they are the original members of the Continuation Committee of the African Leaders' Conference and that they were rounded up in the early hours of Monday morning and are to appear in Court shortly in Johannesburg

"I wish to protest as strongly as possible against these arrests. They are a symptom of the totalitarian state with which we are becoming all too familiar in South Africa. It is precisely because this is the manner in which it persists in conducting its affairs that the South African Government is no longer acceptable to the Commonwealth. The African people of South Africa have just aspirations which the world at large supports. This Government thinks they can be silenced by arrests, bannings and detentions. On the contrary, they will only be met when the African people have achieved a full share in the affairs of our country.

INDIA PLANS FILM FESTIVAL

NEW DELHI.—An International Film Festival is being organised by the Government of India this year in co-operation with the Film Federation of India.

The object of the festival is to provide a forum for the participating countries to present films of artistic and cultural value and a high technical standard and to contribute to the development of motion picture art and technique

The festival will be held in New Delhi from October 27 to November 2, in Calcutta from November 1 to 7, in Madras from November 6 to 12 and in Bombay from November 11 to 17.

Only films produced or released on or after January 1, 1960 will be eligible for entry. Films in languages other than English or an Indian language will be required to have sub titles in English or Hindi. Only such films as have not been shown in India prior to the festival could be entered. There is, however, no bar to the entry of a film shown at a festival in any other country.

Only films in 35 mm width will be eligible for participation. It will be open to each participating country to send a maximum of two films in each of the two categories—feature and shorts. The length of shorts should not exceed 1,500 metres.

The Ministry of Information and Broadcasting, Government of India, have set up a Directorate to deal with all matters pertaining to the proposed International Film Festival

ENGINEERING COLLEGES

NEW DELHI,—The number of engineering colleges conducting degree courses in India rose to 97 in 1960 as against 38 in 1947, with an intake capacity of 13,500 students as against 2,940 students.

The number of Polytechnics awarding diplomas in the country increased to 193 in 1960 as against 53 in 1947, with an admission strength of 25,290 students as against 3,670 students. The outturn of engineering graduates was 5,333 in 1960 as against 1,270 in 1947 and diploma holders 8,234 as against 1,440.

FOOD POSITION SATISFACTORY

NEW DELHI—Mr A. M Thomas, Deputy Food Minister of the Government of India, said in Bhopal that the overall food situation in the country was quite satisfactory.

He said in an interview that food production this year was likely to break the 1958-59 record production of 75 million tons

Mr. Thomas estimated that the production of rice this year would be about 2½ million tons more than last year's production of 29.6 million tons

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Indian Opinion

Private Bag, Durban.
Telephone: Mount Edgecombe 30.
Telegram and Cable: "GANDHI."

FRIDAY, 24TH MARCH, 1961

A Worsening Future

DR. VERWOERD has returned a triumphant hero He was accorded, it may not be incorrect to say, a reception the like of which used to be organised for the public appearances of the Nazi leader, Hitler. And the reception was not unreasonable for he laid down instructions to the Commonwealth Prime Ministers and when they did not fall in line with him, he withdrew from the Commonwealth. When all is said and done it would appear that he had, in any case, planned the dramatic withdrawal in order to become a demi-god in the eyes of the Nationalists in South Africa. The Afrikaner loves and respects a strong man, and Dr. Verwoerd has emerged the strongest man in the Afrikaans laager of the twentieth century. He made it clear to the Commonwealth Prime Ministers that Apartheid was the God-ordained doctrine of Afrikaner nationalism, and that the present Government of the Union was founded on the principle that white was superior to black. He did not use this blunt language but made no pretence about his meaning and his intentions.

There are many implications about the withdrawal. The two most important are: first, the non-Europeans must be prepared to face a worsening future in this country and, second, to what extent will Britain and Australia in collusion with Dr. Verwoerd's South Africa attempt to cushion the effects of the withdrawal on South Africa's economy by entering into bilateral agreements contrary to the purpose and the spirit of the Commonwealth. On the former there cannot be much doubt. Even before the shouting of the welcome to the Prime Minister had died down Europeans set upon non-Europeans in Johannesburg in the fashion of the Nazi Storm-Troopers going into action against the Jews of pre-war Germany. The non-Europeans did not offer a fight—it would have been suicidal to do so. But in addition to this mounting hatred the laws of Apartheid, too, will be intensified and will batten down on the black people. It is clear that there will be violence on the person and the body of the non-European from groups of Europeans who feel that the Afro-Asian Premiers compelled Dr. Verwoerd's withdrawal. The police, it is certain, will not move with swiftness as long as the black people are at the receiving end. Bantu Territorial Authorities will be imposed with greater determination, the Group Areas Act will be implemented with increasing ferocity and the police and the military will be called out more and more often to deal with non-Whites "subverting the authority of the state under the inspiration of Communists."

While this will be the future within the country, those who are keeping watch on the plight of non-White

(Continued on next page)

HUMANITY NEEDS VEDANTA AND GANDHI'S IDEALS

By ESME WYNNE-TYSON
author of MITHRAS: "The Fellow In The Cap", etc.

"PRABUDDHA BHARATA'S" article, "Humanity Needs A Religion Like Vedanta, which appeared in "Indian Opinion" (February 17th) deeply interested me as I have recently completed but not yet published a book advocating an amalgamation of Vedantist philosophy with the ethics and practices of Gandhiji. The book, entitled "The Philosophy Of Compassion" shows how such an amalgamation may be traced in the West from the days of Pythagoras of Samos who had it from the priests of Isis as well as from the Brahmins of India. E. R Urwick writes in his book, "The Message Of Plato": "Every one of the doctrines which we know formed the 'Gospel of Pythagoras' and the Pythagorean brotherhood of Crotona, was an almost exact reproduction of the cardinal doctrines of the Indian Vidya and the Indian Yoga...So much so that the Indian Vedantins today do not hesitate to claim Pythagoras as one of themselves, one of their great expounders whose very name was only the Greek form of the Indian title Pitta Guru, or Father Teacher.

From Pythagoras it passed to Plato and so to the Neo-Platonists, reaching the summit of lucid exposition in the Enneads of Plotinus, and the *Abstinence from Animal Food* by his disciple and editor, Porphyry.

At the beginning of the Fourth Century the intelligentsia of both Christian and pagan faiths could unite in accepting the philosophy Neo-platonism as propounded by Plotinus. But, in their desire to have nothing whatever to do with the pagan religion that Christianity eventually supplanted, the later theologians of the Catholic Church deliberately rejected what is now coming to be seen as the only logical and 'scientific' explanation of the universe—the oneness of all life. Like Vedanta Neo-Platonism taught that all-pervading Spirit was the one Reality, that matter and the world perceived by the senses were illusory, being of the nature of a dream, or maya. The Intellectual Principle and Higher Soul were Neo-Platonism's terms for Brahman and Atman, while originally the Christians used the terms God and Christ for the same concepts, the Christ, like Atman being the image and likeness of the Highest Good found in every man. Therefore, this religion for which "Prabuddha Bharata" call, has not to be formulated but merely revived.

Vedenta would not, however, be sufficient without the practices and disciplines of Gandhiji. There are Vedantins who are not vegetarian, far less do they practice the three essential disciplines of Ahimsa, Brahmacharya and Satyagraha; yet without these, without the actual living of the spiritual life, the most highly metaphysical system can do nothing to save mankind from its present materialism and violence, which are preventing its evolution to a higher species. Nor should we allow the present passion for 'scientific progress' to eliminate the all-essential virtue of compassionate Love, as the 'progressive' scientists do who indulge in animal experimentation. As Gandhiji wrote of Western medicine which he had stigmatized as 'Black Magic': "I have used the harsh term and I do not withdraw it, because of the fact that it has countenanced vivisection... and because it will stop at no practice, however bad it may be, if it prolongs the life of the body, and because it ignores the immortal soul."

If science and religion are to co-exist ethically and amicably, science must agree to the discipline of the Golden Rule in the wider sense indicated by Thomas Hardy when he wrote: "The establishment of a common origin of all species involves a readjustment of altruistic morals by enlarging the application of what has been called the Golden Rule from the area of mere mankind to that of the whole animal kingdom."

In the Hindu Scriptures (Mahabarata 5: 1517) the Golden Rule reads: "Do nought to others which if done to thee would cause thee pain." In the world of today no religion will be of any use unless, like Gandhiji, it can persuade men to outlaw the cruelty, violence and passions that threaten its extinction.

(Continued on page 87)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

QUALIFICATIONS FOR FRANCHISE IN NYASALAND

THE Rhodesian and Nyasaland Newsletter published an extract from the "Rhodesian Herald" of January 3, 1961, setting forth the franchise qualifications which will enable Africans to vote in the first general election

Almost every African in Nyasaland who is literate in any of the languages commonly used in the Protectorate, and who has paid his tax for ten years, will be able to vote at the Protectorate's first general election under the Constitution granted last year, in terms of regulations published on January 3. Many African women will also be able to vote, and there is provision for people to vote, in certain circumstances, if they are not British subjects or British Protected persons The regulations do not require a voter to be a citizen of the Federation to qualify for the vote, as is the case in the other two Territories of the Federation.

The qualifications in the regulations do not amount to universal adult franchise, since certain qualifications have to be met, but the qualifications are the lowest set in any of the three Federal Territories. There will be two voters' rolls, on which 28 of the 33 members of the new Legislative Council will be elected. The remaining five members will be members of the Colonial Service, appointed by the Governor.

Twenty members will be elected on the roll with the lower qualifications, thus probably ensuring the election of 20 Africans. The eight to be elected on the higher roll will probably be Europeans, with the possibility that one or more Asians might be included.

All voters, whether they wish to qualify for the higher or the lower roll, will be required to have four general qualifications.

They must be 21 years old and over, and they must be British subjects, British Protected persons, or persons who have paid tax (or been exempted from tax payment) "as a Nyasaland African for ten years. This admits Africans from other territories to the roll if they have paid tax for the necessary period. In addition, all voters must have been resident in Nyasaland for a continuous period of at least two years at some time, or they must be normally resident in Nyasaland, or run a business there, or own immovable property in the electoral district in which they wish to register as voters. People of any race who have these general qualifications may register on the lower or higher roll, according to their other qualifications. There are four alternatives for qualification on the lower roll:

1. Literacy in English, plus a cash income in any of the three years preceding registration of not less than £120 a year, or ownership at the time of registration of immovable property worth at least £250.

Or 2 Literacy in English, or in any of the five African dialects of Nyasaland, or in Gujerati or Urdu (the two Asian languages commonly used in the Protectorate) and they must have paid tax (or been exempted from tax) for at least ten years

Or 3 They must be a chief, a former chief of sub chief recognised by the Governor, or a member of a native authority, a past or present member of a district council, or a group of village headmen recognised by the Governor.

Or 4. They must be master farmers, pensioners, ex-Service men, university graduates or— a new decision since the Constitution was granted—a widow or woman married for at least ten years, and literate in one of the eight permitted languages.

There are also four additional qualifications for those who wish to enrol on the higher roll, and who will probably elect the eight European members of the Legislative Council.

When the new Constitution was granted last year, these qualifications were not defined, the official announcement saying that they would correspond with those of the higher roll in Northern Rhodesia. But there are several differences in the higher-roll qualifications announced on January 3. The qualifications for the higher roll are:

1. A cash income of at least £720 for either of the two years preceding registration, or ownership of immovable property worth at least £2,500 at the time of registration (£1,500 in Northern Rhodesia).

Or 2. Primary education to the level of Standard VI and a cash income of at least £480 for either of the two years preceding registration, or ownership of immovable property worth at least £1,000 at the time of registration.

(Continued on page 87)

A Worsening Future

(Continued from previous page)

South Africa from abroad must note carefully the manoeuvres Dr. Verwoerd will make to nullify the effects of the withdrawal by attempting to form a "White Commonwealth" or, rather, to restore the Commonwealth of the pre-war days. Ever since his dramatic withdrawal the South African Prime Minister has made constant reference to the fact that the withdrawal will draw the older members of the Commonwealth together. The Australian Prime Minister has not hesitated to respond. He has found reasons where none exist. There is no parallel to Apartheid in Australia and there is, therefore, no need for him to be perturbed about interference in domestic affairs. On the contrary the absolutely "White Australia" policy of the pre-war days has undergone much modification. In spite of all this Mr. Menzies has been willing to respond to Dr. Verwoerd's overtures. The die-hard Tories in England, too, will attempt to nullify the effects of the withdrawal on South Africa by urging the British Government to enter into favoured-nation treaties, pacts and agreements with South Africa. This is what Dr. Verwoerd expects but it is to be seen to what extent will a Conservative British Government flout the sentiments of the Afro-Asian Prime Ministers. The future is fraught with tremendous possibilities.

New India Assurance Co. Ltd.,

India's Leading Company

We Transact:

Fire, Marine, Transit, Motor, Baggage, Burglary, Householders & Houseowners (Comprehensive), Personal, Accident etc.

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Jalbhoy Rustomjee & Son

140 Queen Street, — Durban

Phone: Durban 25845, 28513, 29807

DO YOU KNOW

That NEW INDIA Is by far India's largest Insurance Company;

That NEW INDIA operates in over forty-five countries;

That NEW INDIA has over 65 branches in India alone;

That NEW INDIA receives over £6,000,000 Premium EACH YEAR on Fire, Marine & Accident.

FOR SECURITY AND SERVICE INSURE WITH

NEW INDIA

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

KENYA MOVES TO DEMOCRACY

[From "CONTACT," March 6, 1961]

THE recent Kenya elections have given Africans their first majority in Legislative Council. The Kenya African National Union (K.A.N.U.) has emerged with a larger majority than expected over its nearest rival the Kenya African Democratic Union (KADU). KANU has the support of most of the handful of African independent members. It will also be backed by White members from the New Kenya Party whose members and sympathisers won at least five of the 10 White seats. KANU will also have the backing of a number of Asians.

KANU will further strengthen its position when it comes to voting for the National seat members. These seats are elected by Legislative Council sitting as an electoral college on a 4 White, 4 Asian, and 4 African, basis As KANU and its supporters have a majority in the Legislative Council their votes will carry the most weight in the election of the National seats. Thus they will further strengthen their position in Legco, as will the New Kenya Party—the Blundellites

Common Roll Basis

All voting in the elections was on a common roll basis. This meant that voters often found themselves voting for candidates of other races. African voters were in a vast majority and they promptly reversed the position in the primary elections when voters voted for candidates of their own race For example, the New Kenya Party leader Michael Blundell, had African backing, and he defeated the settlers' Coalition Party leader Sir Ferdinand Cavendish-Bentinck by a majority of nearly 18,000 In the primary elections Blundell had been heavily defeated, but he scraped through into the next round—the common roll elections—and won convincingly.

Almost all the main African leaders won convincingly in their own districts including A. O. Oginga Odinga, Tom Mboya, Ronald Ngala (KADU), Dr. Gikonyo Kiano, while James Gichuru, the KANU president, and Masinde Muliro (KADU) were returned unopposed

Inter-racial Co-operation

Kenyans of all races are congratulating themselves on the way the elections were conducted Some Whites expected violence and sent their wives out of the country and there was widespread expectation of trouble.

About a million African voters registered—almost everyone who was entitled to do so—and when election time arrived polls were almost universally high, some up to 94 per cent. No bad feeling was aroused between the races. On the contrary, inter racial co operation improved as African election teams organized their people's support for White candidates and as African leaders spoke on Indian and White platforms.

The police did an admirable job and Kenya went to the polls excited, enthusiastic, but without bitterness or violence. Some Whites passed through the crowd that was celebrating Tom Mboya's gigantic electoral victory. At first the Africans were puzzled to see Whites in their midst, but then one of them shouted, "Go in peace, go in peace, we will now have our UHURU", and with that the car was escorted through the cheering black crowd.

From every part of Kenya stories like this are coming in showing the success of this common roll experiment. The result is an African majority in the Legislative council and now the stage has been set for a popular African government supported by Ministers from other races and officials.

Disputes

Most election fervour was aroused by disputes among the African candidates themselves. This was natural as a result of the division between KANU and KADU and the bad feeling which existed between KANU leaders. Personal rivalry was particularly strong between Tom Mboya, KANU Secretary General, and A. Oginga-Odinga, KANU Vice-president. Oginga-Odinga was largely responsible for putting up a KANU rival candidate in Mboya's Nairobi seat. Dr. Waiyaki was chosen on the assumption that he would win the Kikuyu voters, who were in a majority, away from Mboya. But the electorate nailed tribalism on the head by returning Mboya with a 28,739 majority. Mr. Arthur Ochwada, another rival of Mboya and friend of Odinga, came bottom of the poll in Nakuru and lost his deposit. Ronald Ngala, however, leader of the KADU party won a sweeping victory in his coastal constituency of Kilifi.

African-Led Government

It was almost impossible to make a clear forecast of what will happen next in Kenya politics. It was obviously the intention of Colonial Secretary, Iain Macleod, and the Kenya Governor, Sir Patrick Renison, to make this election result in an African-led government supported by most members in the Kenya legislature. The government wants to get the African leaders to accept at least four elected Ministries.

Kenyatta

But the main stumbling block is that KANU's governing council has already declared that its party will not take part in government until Jomo Kenyatta is released. Similar declarations have repeatedly been made by Mboya, Gichuru, Odinga and all the main KANU leaders.

The Governor will want to form an effective government and the African members will want to take advantage of their electoral victory

It was widely expected that the Governor would agree to move Kenyatta from his present prison in the scorching desert of Lodwar, to some congenial surroundings, providing KANU is prepared to form a government with its leaders taking elected Ministries.

In this way Kenyatta might be allowed to see his people and to consult African elected members, though he would not be allowed to stand for Legislative Council or become Chief Minister.

In return the KANU leaders would be prepared to accept Ministries and to form a government by getting as much support as they can from Asians and Whites that have already been returned to the Legco.

No Compromise

But it has now become clear that KANU is not prepared to accept compromise. Mr Mboya said on 5th March that his party would not co-operate in Kenya's government unless Kenyatta were released. KANU has decided to ask the British Colonial Secretary, Mr. Iain Macleod, to visit Kenya as soon as possible. They want him to review the situation. Mr. Mboya said KANU's stand on this question was irrevocable

Chief Minister

But when the Kenyatta issue has been resolved, one of the first moves in the new Legco will be to get a Chief Minister. There is no provision for this post in the constitution, nor is there anything specifically against it. The present Chief Secretary is the nominated Minister, Mr. W. F. Coutts, but he is soon expected to become Governor of Uganda. This will leave the way clear for a Chief Minister in Kenya. The Kenya Governor could also use the appointment of an African elected Chief Minister as part of the attempt to secure concessions on the Kenyatta issue.

Mboya Disliked

It is too early to tell who will become Kenya's first Chief Minister, or even to guess who the Ministers will be. Though Tom Mboya electorally massacred his opponents, he will now find himself in the midst of a much sterner struggle in the corridors of Legislative Council. Some leaders in KANU dislike him so much that they might prefer a coalition with KADU rather than work with him in a new Kenya government.

INDIA'S POPULATION

More Women Than Men

NEW DELHI (By Mail)

MR ASHOKE MITRA, Census Commissioner of India, said in Patna that an 18 to 20 per cent increase in India's population was expected to be revealed in the census, according to preliminary estimates based on house-listing figures.

According to these estimates, he said, Bihar, Madhya Pradesh, Kerala, West Bengal and some States had recorded a rise of over 20 per cent. Madras had recorded the lowest increase of only nine per cent.

Mr. Mitra told newsmen that the overall sex-ratio was showing a marked decline. There was a general rise in the male population, despite fall in deaths at child birth. In the south, the sex-ratio had been more or less stable but in Northern India, the decline was very noticeable In Calcutta, for instance, the sex ratio had come down to 700 females for every 1000 males, the Census Commissioner added.

Social disequilibrium, Mr. Mitra said, was bound to occur in regions having a very low sex-ratio. Unstable situations might arise due to lack of family life. This was a matter for sociologists to investigate.

WATCHES, Gents models—25 Jewels waterproof, shockproof, antimagnetic, unbreakable mainspring, fitted with matching metal expansion straps—price 47/6. As above, but 21 Jewels—43/6. As above, but 17 Jewels—3?/6. As above but with self-changing calendar, 17 Jewels—52/6. Also 21 Jewels Calendar—56/6. Other models from 19/6.

LADIES models 25 Jewels, unbreakable mainspring, fitted with magnificent matching expansion bracelets—55/6. As above, but 17 Jewels—47/6.

A. I. AGENCIES, First Floor, No. 104/105, His Majesty's Building, Eloff Street, or P.O. Box 9279, Johannesburg.

Stocks limited, order immediately.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

BEGINNING OF THE END OF THE FEDERATION

L. BERNSTEIN
In "Fighting Talk", March 1961

THERE can be little doubt that what we are witnessing in the Central African Federation is the beginning of its end. One way or another, the Federation is going to burst asunder, as it was doomed from the very day of its foundation in 1953.

Its formation was forced through in the teeth of opposition from the majority of the people, especially of the overwhelming majorities of Africans in Northern Rhodesia and Nyasaland.

It has foundered along from one crisis to another—from the Nyasaland State of Emergency to the State of Emergency in the Rhodesias—from one constitutional "settlement" to another—from the 1958 London agreement to last month's London Conference. But nothing has served to hold this structure stable against the tide of internal struggle which is now poised to destroy Federation and the purposes for which it was established.

Policeman Of Central Africa

Federation was the answer of imperialism to the stirrings of the African people.

Strong demands for political advance towards liberation were growing in Northern Rhodesia and Nyasaland. The British government could try to contain those demands by force; but what force? British forces were already heavily committed in Malaya, Kenya and Cyprus. In Northern Rhodesia there were only some 70,000 Whites, most of them emigre miners from South Africa, who had not yet made the territory their settled home; in Nyasaland, only some 9000 Whites in an African population of two million.

If there was to be a base for imperialism to resist African liberation, it could only be by way of Federation of these two territories with Southern Rhodesia, with—at that time—over 100,000 White settlers, and strong mining-financial corporations able to dominate and control the destiny of all three countries. Federation was to be the gendarme of imperialism and white settler interests in the whole area.

Or so it was planned. The vision has had to be tempered with reality.

"We know" the delegates of the Nyasaland African Congress told Mr. Griffiths in 1951, "what the European settlers under the leadership of Southern Rhodesia want...To forestall the development of Nyasaland and Northern Rhodesia as black states, and to impose on them the Southern Rhodesian policy of white supremacy."

Despite all the talk of partnership, this has been the reality of the Federation. It is still the reality of the constitutional struggles which have been going on the recent London Conference. It is the real issue which is behind all Sir Roy Welensky's present talk of "responsible government" and his rejection of the proposals for extending the vote to Africans on the basis of the scheme put forward by Britain's Colonial Secretary, Ian Macleod.

A long and consistent struggle against Federation is approaching its climax in both Northern Rhodesia and Nyasaland. It is growing up too in Southern Rhodesia.

In that struggle, the Federation and its white political leaders have tried to act as the policemen of imperialism. They have used force, states of emergency, rule by decree, imprisonment of political leaders of the Africans, outlawing of African national organisations. All to no avail.

Force—And Franchise

The single stark issue which faced the Belgians in the Congo has faced the British government in the Federation. Is it to hold Federation together by naked and open armed force, against the wishes of the people?

To attempt to do so in the world today is a dangerous course, one which might well end in greater disaster for imperialism, in the break-away of other, newly independent members of the Commonwealth, in loss of prestige and influence in Africa and Asia, in war and the prospect of revolution in the territory itself. But if not by force, by what means?

Basically, this has been the problem of the British government for some time. The Devlin Commission, appointed after the widespread struggles in Nyasaland last year, suggested that imperialism cut its losses, and permit Nyasaland to break away from the Federation, if it cannot be persuaded to stay in.

This year, Mr. Macleod has tried another tack—a revised Northern Rhodesian franchise, which will give the Africans increased political power, and the Whites decreased, but which will still keep Northern Rhodesia firmly within the Federation. If the idea could be sold to either Africans or Whites, It would perhaps give a further lease of life to the shaky edifice of Federation.

In fact it has satisfied nobody. Both African leaders at the Conference, Mr. Kenneth Kaunda and Mr. Harry Nkumbula wanted much more; they wanted a straight 'one-man-one vote' constitution, which would have ensured an African majority.

All European leaders at the Conference wanted much less; they wanted a constitution from which it would be impossible for an African majority to emerge.

What the African leaders are going to do is, at the time of writing, not clear.

For a while Sir Roy Welensky, with the backing of the whole Northern Rhodesian Government, turned this into an academic issue by denouncing the proposals and provoking a crisis.

Calling Out The Troops

Sir Roy Welensky said he would fall back on the use of force. Troops were called up for active service, not to meet any threat of disturbance, but in the hope of provoking it.

It is here that the recent events in the Congo point the lesson. Belgium decided, when the demands of African liberation could no longer be suppressed, to provoke such internal conflict and disorder that armed force could be employed to set up open terroristic regimes. Welensky appears to be moving to the same 'solution.'

Where Belgium had to find African puppets—Tshombe, Mobutu, Ileo—to man the guns, Welensky relies purely and simply on the White population, who—we are told—are responding almost unanimously. Welensky, like Tshombe, speaks of 'Independence' — meaning, in this case freedom to dominate the African majority by open force without the restraining hand of Britain.

And yet the position is not parallel to the Congo's. In the Congo, unification in a single Congo state is the essential for national progress. In the Federation, dismemberment, and the splitting off of Northern Rhodesia and Nyasaland from Southern Rhodesia is an essential, if the peoples of those territories are to gain control of their national economies, and wrest economic power from the hands of the British South Africa Company, and the Oppenheimer empire.

Reaction aims to dismember the Congo; the African awakening seeks to dismember the Federation.

Nor can Welensky rely on foreign imperial support from Britain, as Tshombe has relied on Beligian arms, advisers and finances. British finance may be at his disposal, but not British troops or government diplomatic support.

Welensky in the last analysis is going to be forced back either on his own resources, which are too weak to successfully throw off the challenge of African nationalism, or on the support of the Union of South Africa.

But here another aspect emerges. The White Settlers of the Federation are not all admirers or supporters of the Union of South Africa. 100,000 Whites, almost half the White population of Southern Rhodesia have emigrated there in the last ten years, mainly to get away from the South African government, the Nationalist government. Their motives have not all been uniform; some dislike the South African government because of its anti-British and republican policies; others because they fear that the South African government is making bloody revolution inevitable in South Africa. Whatever their reasons, they will not easily or lightly allow South Africa to become the real power behind Welensky's throne, as Belgium has behind Tshombe's.

Welensky faces the crisis thus in a position of weakness, without singleness of purpose in the White ranks, with the opposition of Britain's government, and armed only with much bluster and a fairly well-equipped army.

(Continued on page 87)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

GODSE'S PETITION REJECTED

("Indian Opinion" India Service)

NEW DELHI (By Mail)—The Supreme Court has dismissed a *habeas corpus* petition by Gopal Vinayak Godse, who, is under transportation for life for the murder of Mahatma Gandhi.

Godse, who had argued his petition in person, had pleaded that he had earned certain remissions in his sentence—totalling to 2,963 days—and in view of these remissions he had completed the term of life imprisonment, 15 years according to Maharashtra prison rules, or even 20 years according to Punjab prison rules. His further detention, he had claimed, was illegal and he should, therefore, be set at liberty.

Mr. Justice Subba Rao, who delivered the judgment, after examining various provisions of the Criminal Procedure Code and the relevant jail rules held that the rules could not be construed as a statutory equation of 15 years' actual imprisonment for transportation for life. The equation was only for a particular purpose, namely, for the purpose of "remission system" and not for all purposes.

His Lordship said that for the purpose of working out the remissions the sentence of transportation for life was ordinarily equated with a definite period, but it was only for that particular purpose and not for any other purpose.

"As the sentence of transportation for life or its prison equivalent, the life imprisonment," His Lordship said, "is one of indefinite duration, the remissions so earned do not in practice help such a convict as it is not possible to predicate the time of his death. That is why the rules provide for a procedure to enable the appropriate Government to remit the sentence under Section 401 of the Code of Criminal Procedure on a consideration of the revelant factors, including the period of remissions earned.

The question of remission is exclusively within the province the appropriate Government; and in this case it is admitted that, though the appropriate Government made certain remissions under Section 401 of the Code of Criminal Procedure, it did not remit the entire sentence. We therefore hold that the petitioner has not yet acquired any right to release."

SCIENCE TEACHING IN ASIA

A MEETING of science teachers from Asian countries was organized recently in New Delhi by the Unesco South Asia Science Co-operation Office for the purpose of surveying science teaching methods and of praposing future reforms.

This is the first of a series of meetings to be held during the next three years in preparation for a conference on science teaching in Asia which will evaluate information gathered.

Three participants from each country attended the meeting: two university professors of physics and chemistry and one secondary school science teacher. They came from Afghanistan, Burma, Cambodia, Ceylon, China, India, Indonesia, Iran, Laos, Malaya, Nepal, Pakistan, the Philippines, Singapore, Thailand and Viet-Nam.

—(UNESCO)

AYURVEDIC DEPARTMENTS TO BE SET UP

NEW DELHI (By Mail). ernment have decided to set department of Ayurveda in medical colleges to begin Mr. B. R. Tandon, Union Ministry of Health, the third meeting of the of Ayurvedic Reserch here.

These departments, he would be in charge of an A vedic professor with beds ted to him for clinical research and the principles and practice Ayurveda to internee of medical colleges for months. The training would optional.

Mr. Tandon added that Health Ministry had the proposal for literal tion of *Sushruta Samhita* Vaghbhata's *Ashtanga H* in English and Hindi. The was expected to be in a year and cheap would be available to the lic.

Dr. C. Dwarkanath, on Indigenous Systems of cine, said that it had been cided to call meetings in Ayurveda and modern cine to discuss diseases in the national health grammes and bring about mony between the two, in their treatment.

Latest News Of Roopanand's Arrivals

THE MY MAGAZINE OF INDIA Tamil film stars story (true) ... 1 6
WEEKLY OF INDIA The pictures you long to see of to-day ... 2 0
RESHM PADAM & KALAYA you will be proud to buy ... 3 6
FILM TARE A magazine-stars from heaven to earth ... 3 6
INDIAN INFORMATION You will be wise to read and see ... 2 0
THE MARCH OF INDIA Is your future ... 4 6
THE INDIAN ANNUAL Year by year India progress ... 7 6
PICTURE POST All about the South Indian film in market you see 2 6
FASHION FOR FUTURE INDIAN WOMAN Style; Blouse and Jumper Choli Pattern Book, Easy Diagram to cut and make your own as pattern designs ... 4 6
ROOPANAND'S FESTIVAL CALENDAR for 1961 increasingly popular ... 1 6
DAILY DIARY in Hindi and English with every good-wisher ... 5 6
KASI HINDI PANCHANGS Bombay ... 2 9
VISSWANATH and SHIV PANCHANGS ... 7 6
HAWAN SAMAGREE Pure best arranged from Holy Land of India 5 6
THARI LOTAS Real Indian design made in India per ... 45 0
REHAL STANDS FOR BOOKS Ramayan and Koran and Holy Scriptures... each 25 0
RUDRUSH MALA and many others 4/6, 5/6, 10/6, 12/6, 25/-

MURTHIES OF ALL DESCRIPTIONS, Marble, Bronze, Silver God and Goddess ... 7/6, 10/-, 12/-, 25 0
KHARTAHL in pairs special for Kirtans, Bajans etc. pr. ... 25 0
DHOLAK'S for quawali, weddings, Holi Bajan ... £8 10 0
THUBLA & DOOGIE for all occasions ... £8 10 0
HARMONIUM best make Rama Flute ... £18 10 0
PORTABLE HARMONIUM for the Ramakrishna ... £25 10 0
Divine Service. Flute of all designs ... 2/6, 4/6, 6/6
Side Playing ... 15/-, 25/-, and 32/6

FAMOUS PUBLICATION IN BOOKS

HOUDINI, the greatest magician and his works detailed at last ... 26 0
MY INDIA a book of proud people with dignity ... 24 0
YOGA for health. A sound mind you will have with this book ... 26 0
AKBAR AND BIRBAL STORY now told in English ... 2 9
HATIM THAI a story book believe it or not ... 12 6
BEHOLD THE EARTH MOURNS can you believe it ... 12 6
"INDIAN DELIGHTS" our Indian women's gift ... 19 6
CURRIES OF INDIA what a spice tastes ... 7 6
RAMAYANS for boys and girls, men and women 2/6, 10/6, 11/6
MODERN MARRIAGE a book for every young man and woman 14 9
INDIANS IN NATAL by Dr. Hilda Kuper ... 30 0

FOR THE LATEST FILM RECORDS OF ALL YOUR FAVOURITE TUNES TRY US, FIRST
WE CARRY THE LARGEST STOCKS OF LOCAL RECORDS, AND FROM INDIA
BOOKS OF ALL SORTS, INDIAN, ANCIENT, HISTORICAL, ARE SOLD BY US

D. Roopanand Bros.

PHONE 20707 — MUSIC SALOON & BOOKSELLERS — P.O. BOX 2524

85 Victoria Street, DURBAN

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

NATIONAL REGISTER OF SCIENTISTS

4,000 Overseas Indians Enrolled

("Indian Opinion" India Service)

NEW DELHI,—A National Register of qualified Indian scientists and technical personnel, maintained by the Council of Scientific and Industrial Research, New Delhi, has a section, opened in 1957, devoted to Indians abroad. This section has so far enrolled 4,000 qualified persons in various fields like Technology, Engineering and Medicine.

The Council is anxious to bring this section of the National Register up-to-date and therefore invites Indian scientists undergoing study or research abroad to get themselves registered so that they could be considered for various posts in the future for which their qualifications and experience are found to be adequate.

While no jobs are guaranteed, the Government of India are taking various steps to ensure that our scientists and technologists abroad receive due consideration in the event of positions occuring in various departments which could be filled by them with advantage. A number of Government and private organisations seek the assistance of the National Register to locate suitable personnel for their industrial, research or educational programmes.

Besides, a Scientists' Pool has been created to arrange for temporary placement of highly qualified scientific and technical personnel who have no assured employment on their return to India. If the National Register has information about qualifications, experience etc., as also the probable date of return of the scientists, they could be considered on merits for appointment to the Pool.

Further information about the National Register and the Scientists' Pool may be had from the Special Section (Indians Abroad) [of the National Register of Scientific and Technical Personnel, Indian [Council of Scientific and Industrial Research, New Delhi, or the Education Branch of the Commission for India, Nairobi.

Goodwill Visit To India

NOT long ago, young people in West Berlin took part in a competition in which they were asked to write an essay on their impressions of India from what they had read and seen in books, newspapers, films etc. Two of them, Bernhard Leineweber and Renate Arnd, both seventeen years old, have now been able to compare their impressions with the real thing for, as winners of the competition, they have just made a month's tour of India.

When they left early in January, they took with them thousands of toys, gifts from the children of Berlin to the Indian children they would meet on their journey.

Bernhard and Renate arrived in Calcutta on January 6, and, after a few days there, went on to Bombay, Dahanu, Surat, Ahmedabad and finally to New Delhi where they spent a fortnight seeing the sights. During their tour they stayed with Indian families and took part in various festivities arranged for them by their young hosts, such as a traditional kite-flying contest in Ahmedabad.

The competition and the prize-winning trip were organized by the Berlin Committee of the Share Your Toys Foundation, an organization set up in India just over two years ago to encourage friendly relations between children of different countries. The Committee collected more than 40,000 toys for the schoolchildren of the various Indian cities visited by the "Goodwill Ambassadors" from Berlin. In turn Bernhard and Renate received gifts presented to them by Indian students.

The Share Your Toys Foundation not only encourages youngsters in various countries to exchange gifts; it helps them to find pen-friends, and make contact in many other ways. It also hopes to create a "United Nations Centre for Children" in New Delhi which will provide information and serve as a metting place for children of all nationalities.—UNESCO.

Beginning Of The End Of The Federation

(Continued from page 85)

The Key: African Unity

On the other side, on the side of African nationalism, there is a solid majority against Federation and against the Welensky government. There are political parties better organised, more powerful than any in the Congo at the time of its crisis.

But there is here—as in the Congo—one factor which might well tip the balance in favour of the White settlers. Are the African leaders united? Will they act together? Will they be able to work out a single united policy, which allows no division in the ranks of their people? This is the key question for today.

Thus far from neither Mr. Kaunda nor Mr. Nkumbula is there any answer. United, their opposition, backed solidly by the people of Nyasaland, must certainly bring the Federation to an end in the very near future. But divided, warring on each other, scrambling for personal prestige or for leadership? That way can lie another tragedy of the calibre of the Congo's

The battle is not yet over, nor its outcome decided. Only one thing is certain. Federation cannot survive for long. It has had a short innings. So short, that a new glossy volume titled "The Vision Splendid — The Future of the Central African Federation" is still among the latest arrivals in the bookshop windows, while the newspaper posters outside proclaim not the vision but the reality—"Crisis looms in Federation," "Troops called out in CAF."—and more sinisterly, in the Afrikaans posters: "Talk of open rebellion in Federation."

A short innings, but now its time has passed. The sweep of African liberation has caught up with this empire-building scheme of imperialism, and will shortly roll it into the dust of history.

Humanity Needs Vedanta And Gandhi's Ideals

(Continued from page 82)

On the other hand, Gandhiji was the first to admit that he had never found time to study metaphysics as thoroughly as he could have wished. As we read in his Autobiography, he even had to do his daily reading of the Gita while washing his teeth! His philosophy, therefore was, at time, a litttle confused, as in TRUTH IS GOD where he writes ("Harijan 8.6. '35) "To say that God permits evil in this world may not be pleasing to the ear. But if he is held responsible for the good, it follows that he has to be responsible for the evil, too," Here, he required the clearer philosophy of both Vedanta and Neo-Platonism which teach, with Plato, that "the good...is responsible for the things that are good but not responsible for the evil," evil, the unlikeness of Reality being a dream of the sense-deluded lower soul, according to the Neo-Platonists, and *Maya* according to Vedanta.

The purified, evolutionary life of Gandhiji, plus the philosophical elucidation of the Vedantists between them undoubtedly provide a basis for the spiritual unification and salvation of mankind.

Qualifications For Franchise In Nyasaland

(Continued from page 83)

Or. 5. Secondary education equivalent to four years of high school, plus a cash income of at least £300 during the two years preceding registration or ownership of property worth at least £500 at the time of registration.

Or 4. Hold a university degree.—Courtesy, "Race Relations News," March 1961.

R. VITHAL
Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. 'Phone 33-1654

Phone 835-6786 P. O. Box 1549.
MASTER BROS.
(PTY) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

fifty years ago...

March 1911

IN PERIL OF THEIR LIVES

(From The Indian Opinion, March 25, 1911)

THE following report appears under the above heading:—

On Saturday, the 17th instant, four Indians, named Papayah, Narasumaloo, Chenga Naidu, and Veerana, were charged at the Stanger Court, before Mr. A. J. S. Maritz, R. M., by Mr. Rae, Manager of the Darnall Estate, with not doing their stipulated work. The men were defended by Mr. A. E. Foss. It appears that the men had been ordered to paint the inside of the roof of the Darnall Mill, owned by Sir Liege Hulett and Sons. The defence was that the work was dangerous to perform, as the men had to paint the roof whilst standing on two 3 in. by 9 in. deals put together. If they fell they would drop a distance of about 45 feet to the ground and there was no support to hold or a net placed underneath to receive them if they dropped, but they would fall into the machinery and their death would be certain. Although the manager said that there was a life-line for them to hold on to, Counsel for the defence quoted several authorities, and pointed out that his clients were justified in refusing to do the work as they considered it was dangerous, and this was supported by the evidence of one Rault, European witness for the prosecution. During the course of the trial, two of the accused were found to be free Indians and were discharged when the prosecution closed, and these men were used as witnesses for the remaining two indentured Indians. The Magistrate found the latter not guilty and, in discharging them, said he (the Magistrate) sympathised with them, and said that it was a dangerous sort of a job. The Magistrate further pointed out that if he himself climbed up a high place and looked down, he would not help jumping down, and the sensation would be so with the Indians.

The Difference

The following editorial comment appears under the above heading:—

Some time ago, in Durban, there arose a great hullabaloo nent the employment of native to paint the tramway electric wire standards. It was urged that this skilled work should be given to whites. In defence of the employment of natives, it was argued that the work entailed danger to life and limb, to which it was suggested that the painting of the upper part of the standards in close proximity to the live electric wire—the dangerous work—might be left to natives, whilst the lower part should be painted by white men. The brutal callousness of the suggestion is brought to our mind by the facts of a case at Stanger, where two indentured Indians were charged with refusing to perform a piece of work which they could only accomplish at great risk of sudden and most fearful death. The Magistrate, who declined to believe that proper safeguards had been provided by the employers, Sir Liege Hulett and Sons, discharged the men with a few noteworthy words of sympathy. If this kind of thing can happen with so well-reputed an employer as Sir Liege Hulett, we dread to think what less fortunate employees may have to suffer at the hands of less reputable employers. The significance of this case lies in the fact that, as soon as it was discovered that the two of the accused men were free Indians, the charge against them was withdrawn. It thus appears that Indian labourers under indenture may be forced to do dangerous work, refusal of which means criminal proceedings against them, hard labour in prison, or heavy fines, none of which consequences would ensue were the labourers free. A case like this tells its own story and points its own moral—there should be no re-indenture under any circumstances.

—o—

Colonial Born Indian Association

A meeting of the newly-formed Colonial-born Indian Association was held on Tuesday evening last, in the Union Theatre, Victoria Street, for the purpose of appointing office-bearers, discussion of the Immigration Bill, and other matters. Mr. Lutchman Panday was invited to preside for the occasion.

Mr. Polak was asked to explain the latest situation arising out of the Immigrgtion Bill.

The following is the list of office-bearer:—Messrs. K. R. Nayanah, President; L. Gabriel, R. N. Moodley, L. Panday, S. Emamally, M. N. Naidoo, and G. Panday. Vice-Presidents; A. Christopher, Hon. Secretary; G. D. Lalla, Hon. Treasurer; and a representative Committee.

KENYATTA READ GANDHI

BHIKU CHAMAN LAL, an Indian Buddhist monk and scholar, who is a close friend of Mr. Nehru, said in London recently that he thinks it likely that Jomo Kenyatta has accepted Buddhist teachings and has been converted to principles of non-violence.

According to the Commonwealth the Bhiku gathered this pression in Nairobi where was the guest of an businessman who in his had been active in the movement. Some months hearing that Jomo wished to study the life Gandhi, this businessman had sent him books. quently there came further quests for literature about and books on Buddhism.

Bhiku Chaman Lal that the matter has also to the attention of the authorities and the Office.

The "Guardian's" wealth correspondent that if this is so, it could profound implications in

Cable & Tel. Add. HARGVAN. Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Received Shipment of Genuine Fireworks "Kwong Man Lung" Brand. Order Your Requirements Now.

Imported Screw Cap Neck 3½" Diameter Mouth Pickle Jars

½ Gallon	95c	each	F.O.R. DURBAN
1 "	R1-25	"	"
2 "	R2-00	"	"
3 "	R3-50	"	"
4 "	R4-50	"	"

PACKING EXTRA. CASH WITH ORDER ONLY.

155-7 WARWICK AVENUE,

P.O. BOX 1250. - DURBAN.

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	R2.50
The Unmarried Widow	40c
The Spell Of Aphrodite	40c
Some Inner Fury	40c
War And Peace	40c
The Whirlwind	40c
The Voice Of God And Other Stories	40c
Kadambari	40c
Keeping Fit	40c
Nectar In Sieve	40c
He Who Rides A Tiger	40c

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

INDIAN OPINION, P.Bag, Durban.

Printed and published by Mrs Sushila Gandhi at the International Printing Press, Phoenix. Address: INDIAN OPINION, Private Bag, Durban, Natal

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

No. 11—Vol.-LIX.

Friday,

24th March, 1961

Phone: Mount Edgecombe 30.

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 4 Cents

INDIAN OPINION

ઈન્ડીયન

ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

*

જો આપણાં દરેકનાં દુઃખો અને કમનસીબીઓનાં પોટલાં બાંધી ઢગલો કરવામાં આવે અને પછી તેમાંથી બધાને સરખે ભાગે વહેંચી લેવાનાં થાય, તો મોટા ભાગના લોકો પોતાનું પોટલું ઉપાડીને ચાલતા થવા રાજી થાય'

—સોક્રેટિસ.

પુસ્તક ૫૯ મું—અંક ૧૧ | તા. ૨૪ માર્ચ, ૧૯૬૧. | છુટક નકલ સેન્ટ. ૪

દશ આફ્રિકનોની ધરપકડ

સોમવાર

દશ આફ્રિકન નેતાઓની સરકારે ધરપકડ કરી છે. તેમાં લીબરલ પાર્ટીના નાયબ-પ્રમુખ મી. જોરડન ગુબાને પણ છે. સરકારે વહેલી સવારે આ બધા માણસોની ધરપકડ કરી છે.

આ ધરપકડ થયેલા બધા નેતાઓ મેરીટસબર્ગમાં માર્ચની ૨૫ તારીખે "ઓલ-ઈન કોન્ફરન્સ"માં ભાગ લેનરા હતા. આ આફ્રિકનો ડરબન, પોર્ટ એલીઝાબેથ, બ્લુમફોન્ટીન, જોહાનીસબર્ગ અને સ્પ્રીંગ્સના રહેવાસીઓ છે. આ બધાને જોહાનીસબર્ગ લઈ જવામાં આવશે, અને તેમની ધરપકડ 'અનલોફુલ ઓરગનાઈઝેશન એક્ટ' અને 'ધ સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એક્ટ' હેઠળ થઈ છે.

આ દશ માણસો નીચે મુજબ છે:

મી. જે. કે. ન્ગુબાને જેઓ કન્ટીન્યુશન કમીટી ઓફ નેટીવ લીડર્સ'ના પ્રમુખ બે અઠવાડિયા પહેલાં હતા. બે અઠવાડીયા ઉપર મી. ન્ગુબાનેએ આ કમીટીમાંથી રાજીનામુ આપ્યું હતું અને હાલ તેઓ સભ્ય નથી.

પોલ મોસાકા, જોહાનીસબર્ગ ચેમ્બર ઓફ કોમર્સના ભૂતપૂર્વ પ્રમુખ તેઓ પણ કમીટીમાંથી રાજીનામુ આપી નીકળી ચુક્યા છે.

ધ. રેવ. એન. બી. ટાન્ટસી, આફ્રિકન મેથોડીસ્ટ એપીસ્કોપલ ચર્ચના વડા સભ્ય.

જોહાનીસબર્ગના મી. ડબલ્યુ. બી. મકાને, જેઓ 'કન્ટીન્યુશન કમીટી'ના મંત્રી છે.

જોહાનીસબર્ગના ધ રેવ. બી. આર. રાન્યુલી, જેઓ 'ઈન્ટર ડીનોમીનેશનલ આફ્રિકન મીનીસ્ટર્સ ફેડરેશન'ના મંત્રી છે.

જોહાનીસબર્ગના માર્ક શોપ.

ડરબનના વકીલ મી. એચ. સેન્ગુ જેઓ લીબરલ પાર્ટીના સભ્ય છે. મી. સેન્ગુએ પણ કમીટીમાંથી રાજીનામું આપ્યું છે.

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૮૦)

અંધારામાં બાથોડિયા!

મંગળવાર:

નેશનાલીસ્ટ રાજદ્વારી પુરૂષો પાસે એક એવો કિમીયો છે કે જેનાથી તેઓ ગમે તેવા ગુંચવણોનો ઉકેલ લાવી શકે છે, અને એની રીત પણ ઘણીજ સાદી છે. તેઓ એક મેજની ફરતે બેસી જાય છે અને કોફી પીતાં પીતાં એકમતે કહે છે કે હવે એ ગુંચવણ રહી નથી—એનો ઉકેલ આવી ગયો છે.

થોડાક વખત ઉપર આપણને કહેવામાં આવ્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકાનું હિત, કોમનવેલ્થની અંદર રહેવામાં છે. હવે આપણને કહેવામાં આવે છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાનું હિત કોમનવેલ્થની બહાર જવામાં જ સચવાસે.

હાલના વખતમાં દક્ષિણ આફ્રિકા યુનાઈટેડ નેશન્સમાં રહે એ હિતકારી છે—પરંતુ જ્યારે દક્ષિણ આફ્રિકાને યુનાઈટેડ નેશન્સ છોડવું પડશે ત્યારે આપણને કહેવામાં આવશે કે યુનાઈટેડ નેશન્સ છોડવામાંજ દક્ષિણ આફ્રિકાનું હિત સમાયું છે.

એજ રીતે હાલમાં દક્ષિણ આફ્રિકા ઉત્કર્ષ પામે એ દક્ષિણ આફ્રિકાના હિતમાં છે—પરંતુ જો દેવાળું કાઢે તો પણ મને લાગે છે કે આપણને કહેવામાં આવશે કે એ પણ દક્ષિણ આફ્રિકાના હિતમાં છે.

થોડાક વખત ઉપર આપણને કહેવામાં આવ્યું હતું કે પરદેશી મૂડી મેળવવી એ આપણા હિતમાં છે, હવે જ્યારે એ મૂડી મળતી નથી ત્યારે આપણને કહેવામાં આવે છે કે એ પણ આપણે માટે હિતકારી છે.

એક દિવસ એવો આવશે—જ્યારે આખા દક્ષિણ આફ્રિકામાં અંધાધૂધી ફેલાઈ જશે, ત્યારે પણ મને એમ લાગે છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાની અંધ સરકાર કહેશે કે આ અંધાધૂંધીથી આપણને ઘણોજ ફાયદો થશે—અને એમાંથી એકતા સ્થપાશે.

હાલ જે ચળવળ નાટાલમાં ચાલી રહી છે તે પણ એક ગુંચવણ ઉભી કરે એમ છે. નાટાલના લોકોની એવી માંગણી છે કે નાટાલે યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકામાંથી ખસી જવું અને કોમનવેલ્થમાં રહેવું. જો એ સફળ નીવડે તો મને લાગે કે સરકાર કહેશે કે એ પણ હિતકારી છે. જો એવું થાય તો ડો. ફરવુઅર્ડે કોમનવેલ્થમાંથી નીકળી જતી વખતે જે શબ્દો ઉચ્ચાર્યાં, તે પોતાના દેશ માટે જ ખરો પડશે અને નહિ કે કોમનવેલ્થ માટે! ડો. ફરવુઅર્ડના શબ્દો આ પ્રમાણે હતા: This is the starting of the disintegration of the Commonwealth.

નાટાલ પછી જો બીજા પ્રાંતો યુનીયનમાંથી નીકળી જવાની ઇચ્છા બતાવે અને તે માટેના પગલાં લઇ તો પછી પરિસ્થિતિ કેવી થશે? પછી એવું જણાશે કે: This is the starting of the disintegration of the Union of South Africa. કોમનવેલ્થ માટે ઉચ્ચારાયેલા ડો. ફરવુઅર્ડના શબ્દો પોતાના દેશ માટે જ લાગુ પડે તો તે ઉલટી કરેલું પોતે ખાધા બરાબર થાય.

આ વાતાવરણ ઉપરથી લાગે છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકાર અંધારામાં બાથોડા મારે છે. કોમનવેલ્થના બીજા રાષ્ટ્રોએ પ્રકાશ આપી માર્ગ દેખાડવાનો પ્રયત્ન કર્યો, પરંતુ ભ્રુડરબોન્ડ સંચાલિત ડો. ફરવુઅર્ડને એ ગમ્યું નહિ—તે ચાલી નીકળ્યાં અંધારામાં ભટકાવા અને બાથોડા મારવા અને સાથે લઈ જાય છે દક્ષિણ આફ્રિકાની જનતાને!

જે માણસ, આખા દેશને અધોગતીએ લઈ જવા તૈયાર થયા છે, તેને વીર-પુરૂષનું બહુમાન ગઇ કાલે મળ્યું. એ માટેનો પ્રચાર એસ. એ. બી. સી.એ એટલો કર્યો કે ન પૂછો વાત! એસ. એ. બી. સી.ના પ્રચાર વિષે સન્ડે ટાઈમ્સના રાજકીય પત્રકાર મી. સ્ટેનલી અઈસે જે કહ્યું છે તે અમે આપીએ છીએ: I seldom listen to the S.A.B.C. these days. It's propaganda nauseates me.

એ ઉપરથી જણાશે કે એસ. એ. બી. સી. વિષે લોકોનો શો મત છે. ડો. ફરવુઅર્ડના સ્વાગત વિષે ખુબજ પ્રચાર થયો હતો—પરંતુ વિરોધ વિષે કશા સમાચાર અપાયા ન હતા. ગઇ કાલે જ્યારે ડો. ફરવુઅર્ડ વિમાનમાંથી ઉતર્યાં ત્યારે દરેક મોટાં શહેરોમાં વિરોધના દેખાવો થયા હતા.

આ નેશનાલીસ્ટ સરકારને લાગણી વશ થઇ અંધ શ્રદ્ધાથી ટેકો આપનારા ઘણાં છે. પરંતુ એ અંધ શ્રદ્ધા પાછળ વિનાશ છે તે તેઓ ભૂલી જાય છે. મીસીસ મટીલ્ડા કોસ્ટર, એક નેશ્નાલીસ્ટ સેનેટરે જે ભાષણ સેનેટમાં આપ્યું હતું તેનો ઉલ્લેખ કરવા જેવો છે. તેણીએ કહ્યું, "આપણે લડીશું. જ્યારે યુરોપીયન દક્ષિણ આફ્રિકાના અવશેષ માટે આપણે લડીશું ત્યારે પરદેશમાં આપણા માટે શું બોલાય છે તેની આપણે દરકાર રાખીશું નહિ.

"આ માટે આપણે લડવા તૈયાર છીએ, અને જો મૃત્યુ આવે તો આપણે વિરોધ પક્ષને પણ સાથે લઇ જઇશું." આ રાજકીય અંધશ્રદ્ધા નહિ તો બીજું શું છે! આ માટે કોને મરવું છે—જ્યારે પ્રસંગો એવા છે કે બધી કોમો શાંતિથી એક સાથે રહી શકે.

આવા લાગણીવાદથી આ દેશનો ઉકેલ આવી શકે એમ નથી.

એનાથી કોમનવેલ્થના સભ્ય તરીકે આપણે ફરીથી દાખલ થઇ શકીશું નહિ, એનાથી યુનોમાં આપણને કંઇ મદદ મળવાની નથી, એનાથી બહાર જતી મૂડી રોકાવાની નથી, એનાથી કોમી—સંબંધ કંઇ સુધરે એમ નથી, એનાથી સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાના પ્રશ્નનો ઉકેલ આવવાનો નથી.

જ્યારે દેશની પરિસ્થિતિ આવી છે ત્યારે સવાલ એ ઉભો થાય છે કે આનો ઉકેલ કેવી રીતે લાવવો.

પહેલું એ કે બધા પક્ષોએ સમજી લેવું જોઇએ કે બ્રુડરબોન્ડ સંચાલિત સરકાર બધાને અધોગતીના માર્ગે લઇ જઇ રહી છે.

બીજું એ કે બધા પક્ષોએ એનો સામનો કરવા માટે બધી જાતની તયારી આ કરવી જોઇએ—અને તે પણ કમર કસીને.

ડો. ફરવુઅર્ડને આગળ જતાં અટકાવવાનો સમય આવી પહોંચ્યો છે—અને તે સમય છે—અત્યારનો!

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૪ માર્ચ, ૧૯૬૧.

બદતર થતું ભાવિ

ડૉ. ફરવુઅર્ડ એક વિજયી વીરપુરૂષ તરીકે પાછા આવ્યા છે. જાહેરમાં નાઝી નેતા હિટલર જેવા પ્રચારથી હાજર થતાં, તેવા પ્રચારથી ડૉ. ફરવુઅર્ડનું સ્વાગત થયું હતું. એ સ્વાગત અયોગ્ય ન કહેવાય, કારણ કે ડૉ. ફરવુઅર્ડે પોતાની નીતિ જાહેર કરી અને બીજા વડા પ્રધાનો સંમત ન થતાં તેઓ કોમનવેલ્થમાંથી હઠી ગયા. ડૉ. ફરવુઅર્ડે આ પગલું ભરવા માટેની યોજના આગળથી ઘડી કાઢી હતી કે જેથી તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકાના નેશનાલીસ્ટોની આંખે દૈવી–પુરૂષ મનાય. આફ્રિકાનર લોકો વીર–પુરૂષને ચાહે છે અને સન્માને છે; અને આ વીસમી સદીમાં, ડૉ. ફરવુઅર્ડ 'આફ્રિકાન્સ લાગર' (Africaans Laager) ના સૌથી મહાન પુરૂષ તરીકે તરી આવ્યા છે. વડા પ્રધાનોની સભામાં ડૉ. ફરવુઅર્ડે ચોખ્ખે ચોખ્ખું જણાવી દીધું હતું કે, 'અપાર્થેડ' એ આફ્રિકાનર રાષ્ટ્રવાદનો દૈવી–સિદ્ધાંત છે; અને યુનીયનની હાલની સરકારની રચના, ગોરા કાળા કરતાં ચઢિયાતા છે એ સિદ્ધાંત ઉપર થઇ છે. ડૉ. ફરવુઅર્ડે આવા ભાષાનો ઉપયોગ કર્યો ન હતો પણ એમના હેતુ અને અર્થ એવોજ હતો.

આ હઠી જવામાં ઘણી ગૂંચવણો સમાયેલી છે. સૌથી અગત્યના બે આ પ્રમાણે છેઃ–પહેલું એ કે આ દેશમાં બિન-ગોરાઓએ વધુ ખરાબ થતી પરિસ્થિતિનો સામનો કરતાં શીખી લેવું પડશે, અને બીજુ, એ કે કોમનવેલ્થના હેતુ પર જઇને જે કરારો બ્રિટન, ઓસ્ટ્રેલીયા અને દક્ષિણ આફ્રિકા વચ્ચે થયા, તેનાથી દક્ષિણ આફ્રિકાની આર્થિક પરિસ્થિતિ કેટલી સુધરશે, અને હઠી જવાથી દક્ષિણ આફ્રિકાની ઘસાતી આર્થિક સ્થિતિમાં કેટલો સહારો થશે એ જોવાનું છે. પહેલી ગૂંચવણ ઉપર શકનો સવાલ છેજ નહિ. ડૉ. ફરવુઅર્ડ માટેના સ્વાગતના સૂત્રો ઠંડા પડયા ન પડયો ત્યાં તો, જર્મનીમાં જ્યુ લોકો ઉપર જેમ નાઝી સ્ટોર્મ ટ્રુપરો તૂટી પડતાં તેમ જોહાનીસબર્ગમાં ગોરા સીકયોરીટી અફસરો બિન-ગોરાઓ ઉપર તૂટી પડયા. બિન-ગોરાઓએ સામનો ન કર્યો, કારણ કે એ આપઘાતનું કૃત્ય ગણાતે. આ ચઢતો તિરસ્કાર ઉપરાંત ઇલાયદાપણાના કાયદાઓ વધુ સખત થશે અને એનાથી કાળા માનવો કચડાશે. એ સ્પષ્ટ છે કે કેટલાક ગોરાઓ એમ માને છે કે એફ્રો–એશયિન વડા પ્રધાનોને લઈ ડૉ. ફરવુઅર્ડને ચાલી નીકળવું પડયું, એથી તેઓ શાંત રહેવાના નથી, પરંતુ તેઓ બિન-ગોરાઓ ઉપર શારિરીક અત્યાચારો કરશે. જ્યાં સુધી બિન-ગોરાઓ માર ખાતા હોય ત્યાં સુધી પોલીસ તરત દોડી આવવાની નથી. બાન્ટુ વિસ્તારના અફસરો વધુ સખ્તાઇ દાખવશે, ગ્રુપ એરિયા કાયદાનો અમલ ઝડપી બનશે, અને તે ઝડપી બનાવવા માટે પોલીસ અને લશ્કરનો સહારો લેવાશે; અને કહેવાશે કે, "સામ્યવાદીઓની પ્રેરણાથી સરકારી સત્તાને ઉથલાવી પાડવાનો પ્રયત્ન" થયો એથી લશ્કરનો સહારો લેવો પડયો.

જ્યારે આ દેશનું ભાવિ આવું હશે, ત્યારે પરદેશી રાષ્ટ્રો જેઓ અહિંના બિન-ગોરાઓની દુઃખદ સ્થિતિનો ખ્યાલ રાખતાં હોય છે, તેઓએ બારીકાઇથી આ દેશના બનાવો ઉપર ધ્યાન આપવું પડશે. કેમકે ડૉ. ફરવુઅર્ડ પોતાની હઠી જવાની નીતિને લઈ "ગોરી કોમનવેલ્થ" જે લડાઈ પહેલાં હતી, તેવી કોમનવેલ્થની સ્થાપના કરવા પ્રયત્ન કરશે. જ્યારથી દક્ષિણ આફ્રિકાએ હઠી જવાની નીતિ અખત્યાર કરી છે, ત્યારથી ડૉ. ફરવુઅર્ડ હંમેશા એવો ઉલ્લેખ કરતા રહ્યાં છે કે તેઓના હઠી જવાથી જુના કોમનવેલ્થના રાષ્ટ્રો ફરીથી ભેગાં થશે. ઓસ્ટ્રેલીયન વડા પ્રધાન એ મત ને ટેકો આપી રહ્યા છે. ઓસ્ટ્રેલીયામાં ઇલાયદાપણાનો સવાલ છેજ નહિ, તો પછી તેઓને આંતર પ્રશ્નોની ચર્ચા બાબત ડર રાખવાની શી જરૂર? ઓસ્ટ્રેલીયાની જુની નીતિ ઘણીજ બદલાઇ છે. છતાં પણ કોણ જાણે કેમ મી. મેન્સીઝ ડૉ. ફરવુઅર્ડને ટેકો આપી રહ્યા છે. ઇંગ્લાંડમાં પણ ટોરી લોકો સરકાર ઉપર દક્ષિણ આફ્રિકા સાથે કરારો કરવા દબાણ કરે છે. આની જ આશા ડૉ. ફરવુઅર્ડ રાખી રહ્યા છે, પણ એ જોવાનું છે કે કનસર્વેટીવ બ્રીટીશ સરકાર એફ્રો–એશીયનનાં વડા પ્રધાનોની લાગણીને કેટલું અપમાનિત કરે. આવા સંજોગોથી ભાવિ અંધકારમય દેખાય છે.

હાથે તેલ ચોળીને ફણસ ઉતારો

(રામકૃષ્ણ પરમહંસ, 'ભૂમીપુત્ર'માં)

શ્રીરામકૃષ્ણના શિષ્યોમાંથી એક સજ્જનને સરકારી નોકરી મળી ગઇ. ઉઠયો કે પગાર લઇને નોકરી કરવી એ ઉચિત છે કે નહીં. એમાં શ્રીરામકૃષ્ણે આ રીતે પોતાનો અભિપ્રાય આપ્યો:

'ભાઇ, તું તો તારી માતાના સંરક્ષણ માટે નોકરી લે છે. આથી એ બરાબર જ છે. જરૂર ન હોવા છતાંયે આવી જાતની નોકરી કરવામાં આવે છે ત્યારે એ અનુચિત હોય છે. નોકરી સ્વીકારી લો અને ઇશ્વરની સેવા કરતા રહો.'

ધન અને પદવી મેળવીને લોકો ફુલ્યા સમાતા નથી. સમાજ પણ એવા લોકોનો આદર કરે છે. પણ એ બધો આડંબર કેટલા દિવસ ચાલી શકે છે? જ્યારે આપણે આ દુનીયા છોડીને જઇએ છીએ ત્યારે કઇ વસ્તુ આપણી સાથે આવે છે? આખર ધનમાં બળ્યું છે પણ શું? કોઇ માણસ પોતાને ધનિક સમજે છે, પણ બીજાઓ પાસે એના કરતાં વધારે ધન હોઇ શકે છે, હોય પણ છે. આગિયા અંધારામાં નીકળી પડે છે. મનમાં માને છે કે, અમે આખી દુનીયાને પ્રકાશ આપી રહ્યા છીએ. અમારા સમાન કોણ હોઈ શકે? થોડીવાર પછી આકાશમાં તારાઓ ચમકવા લાગે ત્યારે આગિયાઓમાં નમ્રતા આવે છે. ત્યારે તેમને માલુમ પડે છે કે, એ તારાઓ અમારા કરતાં વધારે ચમકે છે. ત્યાર પછી ચંદ્ર ઉગે છે. એને જોઇને તારાઓ લજવાઇ જાય છે. ચંદ્ર ફુલ્યો નથી સમાતો. પણ તે કેટલી વાર? પૂર્વમાં અરૂણોદય થવા લાગે છે; ચંદ્ર પોતાનું મોં છુપાવી દે છે. શ્રીરામકૃષ્ણ ધનિકોને કહે છે: 'આ વાતનો ખ્યાલ કરીને વિનયી બનો.'

પુલની નીચે પાણી વહેતું રહે છે. વહેતું રહેવાને લીધે તે સાફ રહે છે. તેમાં બદબો નથી આવતી. પાણીની પેઠે પૈસા પણ એકજ જગ્યાએ રહે તો સડી જવા સંભવ છે. ચાલતા રહે તો જ સાફ અને કામને લાયક રહે છે. ધનને પોતાનો સેવક બનાવો તમે ધનના ગુલામ ન બની જાઓ.

પેલી સોનીની પત્નીને જુઓ, એ હાથે તે અનાજ ખાંડી રહી છે, બીજા હાથથી ગોદમાં સૂતેલા પંપાળતી રહે છે અને સાથે સા ઘરાકો સાથે લેવડદેવડ પણ જાય છે અનેક વસ્તુઓમાં રાખતી હોય છતાં તે ભુલેચુકે પોતાની આંગળીઓ પર સાંબેલાનો ઘા પડવા દેતી નથી. એજ દુનીયાના વહેવારમાં લાગ્યા રહ્યા એ તોયે આપણે ચિત્તને સ્થિર રાખીએ અને ઇશ્વરને કદી ન ભૂલીએ.

થાંભલાને પકડીને છોકરો ખુબ ઝડપથી ગોળ ગોળ ફરે છે. થાંભલાથી છૂટા પડવા નથી દેતો એજ રીતે આપણે ભગવાનને કદી ન છોડીએ, તો જ આપણે પડતા બચી જઇશું.

ગામડાંની સ્ત્રીઓ પાણીના ઘડા પોતાના માથા પર કેવી રીતે રાખે છે તે જુઓ. પહેલાં મોટો ઘડો, તેની ઉપર એનાથી જરા નાનો અને સૌથી ઉપર એક નાનકડું વાસણ. એ બધામાં પાણી ભરીને, જરાપણ છલકાવા દીધા વિના તેઓ એકબીજી સાથે ખૂબ વાતો કરતી ચાલે છે. આપણાં સાંસારિક કામો પણ એજ રીતે સચેત રહીને આપણે કરવાં જોઇએ. કોઇપણ સ્થિતિમાં કુમાર્ગે પગલું ન માંડવું જોઇએ.

આપણે જો આપણાં બધાં કાર્યો ઇશ્વરને અર્પણ કરીને કરતા રહીએ તો ભૂલ નહીં થાય. એજ કર્મયોગ છે, એજ ભક્તિયોગ છે.

ફણસ પકવવા માટે ઉતારતી વખતે હાથ તેલથી ચીકણા કરવાથી ફળનો ચીક તેને ચોંટતો નથી. એજ રીતે ભગવદ્ભક્તિની સાથે સાથે સંસારનાં કાર્યો કરતા જઇએ તો ઐહિક પાશોમાં આપણે ફસાવું નહીં પડે. સંકટ વખતે પણ હિંમત રહેશે.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

નેપાળમાં રાજાશાહી સામે અહિંસક આંદોલન

કલકત્તા: નેપાળને છેલ્લા બે મહિનાના શાહી શાસનમાંથી મુક્ત કરવાને માટે સામુદાયિક આંદોલન શરૂ કરવાની તૈયારીઓ થઈ રહી છે. એમ જણાય છે કે નેપાળી કોંગ્રેસના નેતાઓ જેઓ ડીસેમ્બરની ૧૫મી તારીખે નેપાળના રાજતંત્રે શરૂ કરેલી સામુહિક ધરપકડમાંથી છટકી ગયા છે તેઓ અત્યારે આ આંદોલન ઉપાડવા માટે તૈયારી કરી રહ્યા છે.

સામનો કરવા માટેના કેટલાક જુમ્બેશ ટૂકડીઓ રચાયા છે એટલું જ નહિ પણ કાઠમંડુના આગેના વિસ્તારોમાં એ જુથો કામ કરતાં થયાં છે, હમણાં જ બિહારનગર ખાતે રાજાના જુલમી શાસન સામે અને રાષ્ટ્રીય નેતાઓની કરાયેલી અટકાયત સામે વિરોધ કરતાં દેખાવો યોજવામાં આવ્યા હતા

આંદોલન અંગેની વિગતો કે એવું જાહેરનામું પ્રકટ થયું નથી પણ કલકત્તા ખાતેના નેપાળી આગેવાનો એ વાતનું સમર્થન કરે છે કે આ આંદોલન હિંસક કે સશસ્ત્ર બળવાના રૂપનું નહિ હોય.

કલકત્તા ખાતે નેપાળના અગ્રણીઓનું એક મોટું જુથ એકઠું થયું છે અને તે આંદોલનનો ભાવિ માર્ગ નક્કી કરશે. કલકત્તા ખાતે એકઠા થયેલા નેતાઓમાં રાણા સુબારાજ્ઞુમ, શમશેર જંગબહાદૂર, શ્રીમતી દ્વારકાદેવી ઠાકુરાણી વગેરે છે. શ્રીમતી દ્વારકાદેવી ઠાકુરાણી બીજા આગેવાનોની સાથે પકડાયા હતા પણ પાછળથી તેમને છોડી મુકવામાં આવ્યા હતા.

વધુમાં તાજેતરમાં જ અગાઉના શિક્ષણ પ્રધાન શ્રી પરશુનારાયણ ચૌધરી પણ પેરીસ ખાતેની યુનેસ્કોની સભામાંથી અહીં આવી પહોંચ્યા છે.

કેટલાક અગ્રણીઓ ક્યાં છે તે જાણવા મળતું નથી પણ કેટલાક અગ્રણીઓ પટણા ખાતે છે, પટણા કાઠમંડુ ખાતેથી વિમાન માર્ગે એક જ કલાકનો રસ્તો છે.

ચાર અઠવાડીયા પછી પહેલી જ વાર ભારતમાંના નેપાલી આગેવાનોએ નેપાળના રાજવીએ તંત્ર હાથમાં લીધું છે એ અંગેના પોતાના પ્રત્યાઘાતો જાહેર કરવા માંડયા છે.

ભારતને અમેરીકાના નવા તંત્ર દ્વારા સંગીન આર્થિક મદદ મળવાના સંજોગ

લંડન: પ્રમુખ કેનેડીનું વહિવટી તંત્ર વિદેશી સહાય માટેની જે યોજના તૈયાર કરશે તેમાં ભારતને અપાનારી સારી એવી આર્થિક સહાયનો સમાવેશ થયેલો હશે એમ વોશિંગ્ટનના નિરીક્ષકો માને છે. નિષ્ણાતો માને છે કે તટસ્થ અને ગરીબ દેશો માટે કેનેડીનું વહિવટીતંત્ર વિશેષ કાળજી રાખશે અને અમેરીકાની વિદેશનીતિનો એ મહત્વનો મુદ્દો બનશે.

પ્રમુખ કેનેડી સાથે સંકળાયેલા વર્તુળોએ જણાવ્યું છે કે ભારતની કોઈ પણ સત્તા જુથ સાથે નહિ જોડાવાની નીતિ હકીકતમાં તો પશ્ચિમી રાષ્ટ્રો અને અમેરીકાના લાભમાં છે અને એ દૃષ્ટિએ અમેરીકાએ ભારતના અર્થકારણને સદ્ધર કરવામાં ઉલટથી ભાગ લેવો જોઈએ.

પ્રમુખ કેનેડીના ખાસ અભ્યાસ જુથે તૈયાર કરેલા હેવાલમાં જણાવ્યું છે કે પસંદ કરાયેલા પશ્ચિમ તરફી દેશોને અંદાજે ત્રણ અબજ પચાસ કરોડ ડોલરની જે રાજકીય અને લશ્કરી મદદ આપવામાં આવે છે તેનું ધાર્યું પરિણામ આવ્યું નથી. આ સંજોગોમાં મદદ આપવામાં જરૂરી ફેરફારો કરી તટસ્થ રાષ્ટ્રો માટે ખાસ કરી ભારત માટે વધુ મદદ ફાળવવાનું જરૂરી છે.

પ. પાકીસ્તાન અને પંજાબની સીમા સમજુતી

ચંડીગઢ: પશ્ચિમ પાકીસ્તાન અને પંજાબની સરહદના ઝઘડાઓને લગતી થયેલી ભારત–પાક સમજુતીનો તા. ૧૭મી જાન્યુઆરીએ અમલ થયો અને ત્યારે બંને દેશો સામાને સોંપવાનું નક્કી થયું હતું તે વિસ્તારોની પરસ્પર આપલે કરી હતી.

જે ચાર વિસ્તારો વિષે આ સમજુતી સધાઈ છે તેમાં ચાકલદેહ કે તેજ સુરજમોરા હુસેનીવાલા અને સુલેમાનકી હેડવર્કસનો સમાવેશ થાય છે રેડકલીફ ચુકાદાનો અર્થ ઘટાવવાની બાબતમાં મતભેદ પડતાં આ સરહદી ઝઘડો જાગ્યો હતો.

સમજુતી અનુસાર, વિસ્તારોની ફેરબદલી થતાં ભારતને પશ્ચિમ પાકીસ્તાનના લાહોર અને મોંટગોમેરી જીલ્લાઓની ૫૧,૨૭૫ એકર જેટલી જમીન મળશે. વિખ્યાત ક્રાંતિવીર ભગતસિંહનો જે સ્થળે ૧૯૩૧માં સતલજને કિનારે અગ્નિસંસ્કાર કરવામાં આવ્યો હતો તે સ્થળ પણ વિસ્તારમાં હોવાથી તે ભારતના કબજામાં આવશે.

બીજી તરફ, પાકીસ્તાનને ભારત તરફથી ૨૪,૯૪૯ એકર જમીન સોંપાશે, જે હાલમાં અમૃતસર અને ફિરોઝપુર જીલ્લાઓમાં છે.

પશ્ચિમ પાકીસ્તાન અને પંજાબ વચ્ચેની ૩૦૦ માઈલની સીમાનું આ પહેલાં જ રેખાંકન થઈ ચૂક્યું છે.

આ સમજુતીને લીધે જેમનાં ઘરબાર જશે એવાં ૧૫૦૦ ભારતીય કુટુંબોના પુનર્વસવાટની વ્યવસ્થા પણ કરવામાં આવી છે.

વિસ્તારોની ફેરબદલી પછી પશ્ચિમ પાકીસ્તાન અને પંજાબ વચ્ચે શુભેચ્છા પ્રતિનિધિ મંડળો મોકલાશે. બંને પ્રાંતોના ગવર્નરો પ્રતિનિધિ મંડળોની આગેવાની લેશે.

હશ આફ્રિકનોની ધરપકડ

(પહેલા પાનાનું અનુસંધાન)

મી. સી. ગ્બાયા, જેઓ રેશ રીલેશન્સના ફીલ્ડ ઓફીસર છે. મી. ગ્બાયાએ પણ કમીટીમાંથી રાજીનામું આપ્યું છે.

ટ્રાંસવાલના મી. જુલીયસ માલી જેઓ લીબરલ પાર્ટીના ટ્રાંસવાલ વિભાગના પ્રચારક છે, અને તે ઉપરાંત કન્ટીન્યુશન કમીટીના એકટીંગ–પ્રમુખ છે.

પોર્ટ એલીઝાબેથના મી. ગોવન મ્બેકી.

આ બધાની ધરપકડ અચાનક થઈ છે.

આજ રોજ મી. ન્ગુબાને કોર્ટમાં હાજર થયા હતા. તેઓને જોહાનીસબર્ગ લઈ જવામાં આવશે. મી. ન્ગુબાને પોતેજ પોલીસ થાણે હાજર થયા હતા.

દીવ, દમણ ને ગોવાને તત્કાળ મુક્ત કરો

કોઈમ્બતુર: અ. ભા. ટ્રેડ યુનીયન કોંગ્રેસની અહીં મળેલી ૨૬મી બેઠકે એક ઠરાવ દ્વારા દીવ, દમણ અને ગોવાની તત્કાળ મુક્તિની માગણી કરી છે અને એને ભારતમાં ભેળવી દેવા જણાવ્યું છે. ગોવા અંગેના ઠરાવમાં ગોવાના મુક્તિજંગમાં શહિદ થયેલા તમામ લોકોને અંજલી અર્પી સાલાઝારની કેદમાં પડેલા મુક્તિવીરોને અભિનંદન પાઠવી જણાવ્યું છે કે ગોવાની મુક્તિનો દિવસ હવે દૂર નથી.

ભારત સરકારને ગોવાની મુક્તિ માટે રાષ્ટ્રસંઘની અંદર અને બહાર તમામ શક્ય પગલાં લેવા વિનંતી કરી છે. અલ્જીરીયા, કોંગો અને ક્યુબા અંગે પણ ત્રણ ઠરાવ પસાર કરાયા છે.

અલ્જીરીયા અંગેના ઠરાવમાં ફ્રાંસ સરકારને જણાવાયું છે કે તેણે 'ફ્રેંચ અલ્જીરીયા'નું સૂત્ર હવે પડતું મુકવું જોઈએ અને યુદ્ધવિરામ સ્વીકારી અલ્જીરીયાને સ્વાતંત્ર્ય બક્ષવાના પ્રશ્ન પર અલ્જીરીયાની આરઝી હકુમત સાથે વાટાઘાટ આરંભવી જોઈએ.

ઠરાવમાં ભારત સરકારને અલ્જીરીયાની મુક્તિને ઝડપી બનાવવા તેની આરઝી હકુમતને માન્ય રાખવાનો અનુરોધ કરાયો છે,

ભારતની મઝદૂર આલમને અલ્જીરીયાના સ્વાતંત્ર્યજંગમાં મદદ કરવાની હાકલ કરાઈ છે.

કોંગો અંગેના ઠરાવમાં કોંગોમાં ગંભીર રીતે કથળી ગયેલી પરિસ્થિતિ અંગે ચિંતા વ્યક્ત કરાઈ છે અને જણાવાયું છે કે આ પરિસ્થિતિ માટે બેલ્જીયમના શાહીવાદીઓ અને નાટો સત્તાઓ જવાબદાર છે.

રાષ્ટ્રસંઘના મહામંત્રીના કોંગોમાંના ખાસ પ્રતીનીધિ શ્રી રાજેશ્વરદયાળના હેવાલને દબાવી દેવામાં આવ્યો છે. આ હેવાલમાં કોંગોમાંની પરિસ્થિતિ માટે બેલ્જીયમના શાહીવાદીઓને જવાબદાર ગણવામાં આવ્યા છે.

ગુજરાતી રેકોર્ડો

હીંદુસ્તાનમાં બનેલી ગુજરાતી રેકોર્ડો, હવે અમારે ત્યાં મળે છે.

૨૦ રેકોર્ડોનું બોકસ કેવળ શી. ૩૦-૦

રેકોર્ડોમાં ભજનો, નાટકો, ગરબો વિગેરેનો સંગ્રહ છે.
હિંદના "લેટેસ્ટ હિટ" શી. ૨–૬ માં છુટી મળી શકશે.
આવો તક અને લાભ ફરીથી મળશે નહિ. પેકીંગ મફત—પોસ્ટેજ મોકલશો—

સી. ઓ. ડી.ના ઓર્ડરો અમે લઈએ છીએ.

નેશનલ રેકોર્ડ કંપની

શોપ ૨, અજમેરી આરકેડ, ઓફ ૧૪૨ એ. ગ્રે સ્ટ્રીટ,
પો. ઓ. બોકસ ૧૫૭૪, — ડરબન

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

મુનિશ્રી સંતબાલજીના પ્રવચનોનો સાર

(ગતાંકથી ચાલુ)

જૈનો અને અહિંસા

અહિંસાનો વિષય બે રીતે વિચારવો જોઈએ. વ્યક્તિગત રીતે અને સામુદાયિક રીતે આજ સુધી વ્યક્તિગત અહિંસા ઉપર ખૂબ ભાર આપવામાં આવ્યો છે. પણ ગાંધીજી આવ્યા પછી સામુદાયિક અહિંસા તરફ લોકોનું ધ્યાન ગયું છે. વિજ્ઞાન કુદકે અને ભૂસકે દોટ મુકી રહ્યું છે. એક બાજુ અણું બોમ્બ સુધી દુનીયા પહોંચી છે. બીજી બાજુ ઝીણામા ઝીણી અહિંસાનો વિચાર ચાલે છે.

હિંસાના ઘણા પ્રકારો છે ઘણીવાર વગર કારણે મનના સંકલ્પ વિકલ્પોને કારણે અજાણપણે હિંસા કરી નાખીએ છીએ. એમાં લોભ કે લાલચ હોતી નથી પણ જાગૃતિના અભાવે આમ બની જાય છે. દા. ત. સમાચાર સાંભળીને કે છાપું વાંચીને વ્યક્તિઓ તરફ ધીટકાર વરસાવીએ છીએ. આવી સૂક્ષ્મ હિંસાએ આપણા જીવનમાં મોટી હિંસા લાવવાનુ કારણ પુરૂં પાડ્યું છે.

જૈન ધર્મમાં અહિંસાના શાસ્ત્રને ખુબ ઝીણવટથી વર્ણવ્યું છે. એમા અંશે માનવ જીવનના બધા ધર્મોને સ્પર્શ્યો છે. એક બાજુ એક પાણીના ટીપાને બીન-જરૂરી રાત બગાડવાની ના કહી છે બીજી બાજુ રાજ ખાતર મોટી મોટી લડાઈઓ કરવી પડે તો ક્ષમ્ય ગણી છે.

આજે કર્મકાંડો વધ્યા છે અને બાહ્ય અહિંસા તરફ જેટલું ધ્યાન અપાયું છે તેટલું ભાવ અહિંસા તરફ ધ્યાન અપાયું નથી અટલે અહિંસાને નામે દંભ અને કાયરતા પેઠાં છે. જૈન પરિભાષામાં વસ્તુના સંયમપૂર્વકના વપરાશને ઉપયોગ શબ્દ વાપર્યો છે. એનો ઉલટા આચરણને ઉપભોગ કહ્યો છે. બહુ વિચારપૂર્વક આ શબ્દ વપરાયો છે. દરેક માણસ પોતાની નાની મોટી દરેક જરૂરીયાત વખતે મનને એટલું પુછી લે કે હું આ ઉપયોગ માટે લઉં છું કે ઉપભોગ માટે તો ઘણી હિંસામાંથી બચી જાય.

આજે સામુદાયિક અહિંસા કરવાનો જમાનો આવી ગયો છે. અહિંસા સર્વ ક્ષેત્રમાં પ્રવેશ કરી શકે છે. પંડીતજી અને વિનોબાજી પોતાની રીતે શાંતિનો પ્રચાર કરી રહ્યા છે પણ આટલાં મોટાં લશ્કરો આપણા ગરીબ દેશમાં પાલવશે નહી તેને માટે આપણે સમાજમાં ધર્મનો પ્રકાશ પાથરવો જોઈએ. રાજ્ય ઉપર પણ ધર્મનો અંકુશ હોવો જોઈએ. આને માટે સાધુ સંન્યાસીઓ અને સેવકોએ આગળ આવવું જોઈએ. અને વ્યવસ્થિત સમાજ રચનાના પ્રયોગો કરવા જોઈએ. હવે ઉપદેશનો જમાનો વહી ગયો છે.

ધર્મ અધર્મ, પુણ્ય અને પાપ

અહિંસાનો આપણે ગમે તેટલો વિચાર કરીએ તો પણ સમાજમાં એની જુદી જુદી કક્ષાઓ રહેવાની. અંદરના જુદા જુદા ભાવોનું બહારનાં કામો ઉપર પ્રતિબિંબ પડવાનું તેમ છતા અમુક જ કર્મ સાચું કે ખોટું તેની કસોટી માત્ર બહારથી જોઈને નહીં કરી શકાય. વૈદિક ધર્મમાં ધર્મ અને પુણ્યનો, અધર્મ અને પાપનો બહુ મોટો ભેદ નથી પાડ્યો. જૈન ધર્મે આ બાબત બહુ સૂક્ષ્મતારી વિચારી છે. વિકાસને પંથે લઈ જનારૂં તત્વ (સદ્‌ગુણો) મળે તે ધર્મ અને પતનને માર્ગે જવામાં મદદ કરે તેવા દુર્ગુણો મળે તે અધર્મ. શરીર સુખાકારી માટેનાં સાધનો મળે તે પુણ્ય અને શરીરને પીડાકારી સાધનો મળે તે પાપ ધર્મ અધર્મનો સંબંધ આત્મા સાથે છે અને પાપ પુણ્યનો સંબંધ શરીર સાથે છે.

જગતમાં બધી વસ્તુઓ વેચાતી મળી છે. પણ ધર્મ મળવો મુશ્કેલ છે. એટલે કહ્યું કે દરેક મંગલમાં મંગલ કોઈ વસ્તુ હોય તો ધર્મ છે. ચારે બાજુ ઉત્સવમ નાઈ રહ્યો હોય અને કોઈના મરણ સમાચાર આવે તો શોક છવાઈ જાય છે પણ મંગલમા કોઈ દિવસ વાંધો આવતો નથી. સાચો ધર્મ હોય ત્યાં કર્મ બંધન નથી અને કર્મબંધન હોય ત્યાં ધર્મ નથી પણ આજે તો ધર્મ બજારમાં મળતો હોય તેમ લાગે છે. બોલીએ છીએ ખરા કે ધર્મ હટે ન વેચાય ધર્મ ચાટે ન વેચાય પણ ધર્મ કરીએ તો થાય. વૈદિક ધર્મમાં કહ્યું ધર્મંચર સત્યંવદ પણ વહેવારમા જુદુ છે. આજે તો ધર્મ બોલવાની વસ્તુ બની ગઈ છે. કારણકે બલિદાન દેવાનું બળ ખુટી ગયું છે. ક્રોધ પણ અધર્મનું જ એક અંગ છે.

આજે પણ પુણ્ય અને ધર્મ અધર્મનું મિશ્રણ થઈ ગયું છે. તેમાંથી ધર્મને તારવી કાઢી તે તરફ લક્ષ આપીએ. પુણ્યથી બાહ્ય સામગ્રી મળે છે. ધર્મથી આંતરિક ગુણો મળે છે. પાપ છૂટી શકે છે અધર્મ છૂટી શકતો નથી માટે ધર્મ તરફ પગલાં માંડીએ.

બ્રહ્મચર્ય સાધના

માણસને મુખ્ય બે પ્રકારના રસ હોય છે. એક આત્મ રસ અને બીજો વિષય રસ. આત્મા તરફ ગતિ કરવાની આકાંક્ષા જાગે એટલું જ નહીં એ દિશામાં પગલાં મંડાય તેનું નામ બ્રહ્મચર્ય છે. પણ એકમાંથી બે થાય ત્યારે કુદરતી રીતે જ બ્રહ્મભાવમાંથી છટકી જાય છે અને વાસનાભાવમાં રત બને છે. આત્મ રસમાં મગ્ન બને તેટલા પ્રમાણમાં વિષય રસ છૂટી જાય, અને વિષય રસમાં મગ્ન બને તેટલા પ્રમાણમાં આત્મ રસ છુટી જાય આ સનાતન નિયમ છે.

વીર્યનું જેટલે અંશે સ્ખલન થાય છે તેટલે અંશે આત્માની શક્તિ ઓછી થાય અને એમાંથી મોટી મોટી આસક્તિઓ ઉભી થાય છે. વિષયના રસોના અનેક પ્રકાર છે. પરંતુ અહીં જનનેન્દ્રિયના રસની વાત કરી છે. મૈથુન ક્રિયામાં વીર્યનું જ્યારે ક્ષરણ થાય છે ત્યારે તે વખતે સુખનો જે ચમકારો થાય છે, તે વીર્ય શરીરમાં સંગ્રહાઈને ઉર્ધ્વરેતા થાય તો કેટલું સુખ મળે તેની કલ્પના કરો. એટલે કહ્યું: વીર્યનું સ્ખલન એ મૃત્યુ છે અને વીર્યનું રક્ષણ એ જીવન છે.

જૈન ધર્મમાં ભગવાન પાર્શ્વનાથ સુધી ચાર મહાવ્રતો હતાં. મહાવીર સ્વામીએ બ્રહ્મચર્યને અલગ વ્રતનું સ્થાન આપ્યું અહિંસા, સત્ય, અસ્તેય, બ્રહ્મચર્ય અને અપરિગ્રહ આ પાંચ મહાવ્રતોને પાંચ આચાર પણ કહી શકાય. પરિગ્રહમાં બ્રહ્મચર્ય વ્રતનો સમાવેશ કરાતો પણ તેની મહત્તા સમજીને અલગ વ્રત બનાવ્યું. બ્રહ્મચર્ય વ્રત પરિપક્વ હોય તો બધાં વ્રતો એમાં સમાઈ જાય છે. જેમ એક રાજા જીતાઈ જાય તો પ્રજા અને સૈન્ય જીતાઈ જાય છે તેમ બ્રહ્મચર્યરૂપી રાજા જીતાઈ જાય તો બધું જીવન જીતાઈ જાય છે. પણ આ કામ ખુબ કઠિન છે. તેને કોઈ ઉમરનો આવતો નથી કોઈ રૂપનો બાધ નથી. એ રસ એટલે બધો છે કે ક્યારે એ ઉછળશે તે કહી નથી. વિશ્વામિત્ર જેનું નામ જ મોટું છે એવા ઋષિ પણ પતન જાય છે. સ્થુલીભદ્ર, રહનેમિ વ્યક્તિઓ પણ ફસાઈ જાય છે સામાન્ય વ્યક્તિનું શું ગજું?

પતંગિયું ઇચ્છાથી દીવા પાસે અને વિચાર્યું: આંખનો રસ તો લઉં તેના કરતાં નજીક જઈને લઉં શું ખોટું! એટલે ઝંપલાવે છે. બળે છે ત્યારે ખેદનો પાર રહેતો. પેલા બિચારા માછલાને ખબર કે આ ગોળી રસાળ તો લાગે છે મારૂં તાળવું વીંધી નાખશે. ખબર નથી કે સ્પર્શની લોલુપતા બનાવટી હાથણી ઉભી કરી છે મને ખાડામાં નાખવાનો છે. ક્યાં ખબર છે કે હું ગંધમાં મુગ્ધ બન્યો છું કે સાંજ પડતાં બીડાઈ જશે, અને હું મરણ થઈશ. નારદજી બધી રીતે જીતી હતા પણ રૂપમોહીની જોઈને ગયા.

આ બધા પ્રસંગો એ બતાવે છે વિષય રસ જીવને કેટલી હદે નીચે લઈ જાય છે. કેટલી મોટી વ્યક્તિઓ જેમણે વરસો સુધી તપ કર્યાં છે. તેઓ પણ જેમ મૂળમાં લાગી હોય અને ગમે તેવું મોટું કે ઇમારત જર્જરીત થઈ જાય તેમ કષાયોની (દોષોની) ક્ષીણતા નથી હોતી એટલે રાખથી ઢંકાયેલ અગ્નિ જેમ પવન આવેથી ... બને છે. તેમ વાસનાઓ નિ... મળતાં ભભૂકી ઉઠે છે. એટલે મહાપુરૂષોએ તેને માટે જુદા જુદા નિયમો ઘડી આપ્યા છે. જો કે એ નિયમોમા પણ વિવેક વાપરવો જોઈએ. નિયમો રૂપી વાડ ભલે હોય પણ અંદરની તાકાત નહી હોય તો વાડ તુટી જશે. વ્રત એ સાધન છે સાધ્ય અંદરનું ચેતન બળ છે.

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૮૫)

સાભાર સ્વીકાર:

આઈ. નાથુ એન્ડ સન્સ
બુલવાયો ૧–૧–૦
એમ. નાના બોક્સબર્ગ ૨–૨–૦

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

જાત જાતનાં નાયલન, રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો અને પુરૂષો માટે ઉત્તમ જાતના વુલન જર્સી, પુલોવર, કારડીગન્સ અને બચ્ચાઓ માટે—બુટીઝ, બીબ્સ, બ્લેન્કેટસ, શોલ્સ; નેપકીન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા ભલામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬ — બોક્સ ૧૫૪૯.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

આદર્શ માનવી: રામ

★ (ચક્રધારી) ★

રામ એટલે દેવી પુરુષ. આપણે તેમને દૈવી પુરુષ તરીકે બાજુએ મુકીએ તો પણ એક આદર્શ માનવી તરીકે જરૂર ગણાવી શકાય. પણ કેવા માનવી! બાપુ જેવા ધ્યેય નિષ્ઠાવી, આત્મવિશ્વાસી, અડગ અને પ્રતિજ્ઞા પાલક!

આપણી જેમ તેમને પણ હૈયું હતું. સામાન્ય માનવીને થતી લાગણીઓ તેમને પણ થતી હતી, લાગણીઓ તેમને સ્પર્શી શકતી હતી. અને તેથી જ તેમને કેટલાય દુઃખો સહન કરવા પડ્યાં છે. અને એ સહનશીલતાના કારણેજ આજે તેમની પૂજા થઇ રહી છે.

તેઓ જાતે કદાચ સાક્ષાત પરમાત્મા કે તેમના અંશ હશે, છતાં તેમણે દૈવ-પણું કે ચમત્કાર તેમના જીવનમાં આવવા દીધા નથી. અને તેઓ આદર્શ માનવી તરીકે જીવી જઈ જગત ને બતાવી ગયા કે માનવી જો સહન-શીલતા જેવા ઉત્તમ ગુણ કેળવે તો તેની મહત્તા જરૂર વધે. (તેનો દાખલો ગાંધીજીએ પુરો પાડ્યો છે.)

નાનપણમાં રામે શ્રદ્ધા અને આત્મ બળથી અપુર્વ પરાક્રમ દાખવ્યા છે. તાડકા જેવી ભયંકર રાક્ષસણીનો વધ કરી તેમણે ઋષિ મુનિઓને ભય મુક્ત કર્યા છે. પ્રભુતામાં પગલા માંડ્યા પછી તેમણે પિતાની આજ્ઞાનું પાલન કરી વનવાસ વેઠ્યો છે. આપણે સીતાજીને દેવી સ્વરૂપ ગણીએ છીએ. તે હમણાં બાજુએ મુકીએ. તેમણે પણ રામની માફક કદી દૈવત્વ બતાવ્યું નથી. પણ સંસારમાં તેઓ, એક સામાન્ય સ્ત્રીના ધર્મ પ્રમાણે, રામ સાથે એક આદર્શ સતી સ્ત્રી તરીકે રહ્યાં છે. તેઓ પણ માનવી હતાં. કાંચન દેખી મુનિવર ચળે તો પછી માનવીનું શું ગજું? સીતાજીને સુવર્ણ-મૃગનો મોહ ઉપજ્યો. જ્યારે અમંગળ થવાનું હોય ત્યારે અવળુંજ સુઝે છે.

"કુરંગ હણવા મતિ ભ્રષ્ટ કીધી.
વિનાશ કાળે વિપરિત બુદ્ધિ."

કુરંગના મોહના કારણે સીતાજીનું હરણ થયું. લંકાનો રાજા રાવણ તેમને ઉપાડી ગયો. ત્યારે રામે એક સામાન્ય માનવી જેમ કેટલોય વિલાપ કર્યો હતો, કે.દું ૫ રડ્યાં હતાં. લક્ષ્મણે તેમને વાર્યા છતાં તેઓ ડુસકે ડુસકે રડ્યાં હતાં. એક સામાન્ય માનવીને ત્યાં જેમ મોટી આફત આવી પડતા, બહાવરો બની જઈ, દોડધામ કરી મુકે છે; તેમ રામે પણ સીતાજીને શોધવા અવિશ્રાંત પ્રયાસો કર્યો છે. અને સીતાજીનો મેળાપ થાય છે. રામ સીતાની આંખો હર્ષાશ્રુ ભીની બની જાય છે.

આ બધુ સામાન્ય માનવીની જેમ રામના જીવનમાં બન્યું છે. અને તે પ્રમાણે રામે કર્યું છે. રામ આદર્શ માનવી તરીકે રહેતા હતાં. અને તેઓ જગતને બતાવી ગયા કે માનવીને કેવા અને કેટલા દુઃખો પડી શકે છે. અને અને તે કેવી રીતે નીવારી શકાય છે. આમ તેઓ પ્રત્યક્ષ પદાર્થ પાઠ આપી ગયા છે. અને તે દ્રષ્ટિએ આપણે રામનું જીવન જોવું જોઇએ.

રામ એટલે આદર્શની મુર્તી. પિતા નો પુત્ર કેવો હોઇ શકે, તે રામે બતાવ્યું છે. ભાઇ સાથેનો આદર્શ વ્યવહાર તેમણે ભરત સાથે રાખી આપણને બતાવ્યા છે. આમ લગભગ સમાજની બધીજ વ્યક્તિ પ્રત્યેના આદર્શ ગુણ તેમણે બતાવ્યા છે. તે બધા તો નહીં પણ પત્ની અને પ્રજા વચ્ચેના આદર્શ ગુણ આપણે જોઇએ.

રામ આદર્શ રાજા બને છે. સીતા આદર્શ રાણી બને છે. આદર્શ રાજા નો ધર્મ કયો હોઇ શકે તે રામે બતાવ્યું. રાણી પછી પહેલી પ્રજા. (અહીં રાણી શબ્દ હેતુપૂર્વક વાપર્યો છે. તેનું વિવરણ પાછળથી આવશે. કારણ કે રામ પત્ની અને પ્રજા બંને ના ધર્મ પાળે છે) કોઇ ધોબીને, તેની પત્નીને કહેતા સાંભળ્યાં, "હું કાંઇ રામ જેવો નથી કે પારકે ઘેર રહી આવેલી સીતાની માફક હું તને ઘરમાં રાખું." બસ રામ ધર્મ સંકટમાં આવી ગયા. જગતે જાણ્યું છે કે સીતા પવિત્ર છે. તેને માટે સીતાએ અગ્નિ સ્નાન કર્યું છે. છતાં પ્રજા-જનનો રાજા પ્રત્યેનો ખોટો ખ્યાલ! બસ રાજાએ રાણી સીતાને વનવાસ મોકલી દીધા.

ઉપર જે રાણી શબ્દ વાપર્યો છે તેનો ઉલ્લેખ, કોઇ પુસ્તકમાં વાંચેલું તેના આધારે આ ગમાવે છે. રામે સીતાનો ત્યાગ કર્યા પછી કોઇએ રામ ને પુછેલું, "સીતા સતી હોવા છતાં તમે એક ધોબીના કહેવાથી કેમ તેનો ત્યાગ કર્યો?" ત્યારે રામે જવાબ આપ્યો, "રાજાએ તેમજ કરવું જોઇએ. રામે સીતાને ત્યાગી નથી. પરંતુ રાજા રામે રાણી સીતાનો ત્યાગ કર્યો છે. સીતા તો રામના હૃદયમાં છે, સીતાના હૃદયમાં રામ છે." કેટલો ભવ્ય જવાબ!

રામે પ્રજા-ધર્મ પાળ્યો, પત્ની ધર્મ કેમ ભૂલાય? સીતાને મુકી રામ મોજ મજાહ કરે એમ હતુંજ નહિ. આખો દિવસ રાજાના કીમતી કપડામાં સજ્જ થઇ રામ દરબારમાં બેસે છે. પરંતુ સાંજે દરબારમાંથી આવ્યા પછી એક ઓરડીમાં જઇ એ રાજાશાહી પોષાક ઉતારી નાંખી વલ્કલ પહેરે છે. બત્રીસ જાતના પકવાનને બદલે કંદમુળ ખાય છે, સેજ તળાઇ પર સુવાને બદલે નીચે ઘાસની પથારી પર સુઇ જાય છે! આમ રામ સીતાના દુઃખમાં ભાગીદાર બને છે, રડે છે, અને પ્રાય-શ્ચિત કરે છે.

અશ્વમેધ યજ્ઞમાં પત્નીની જરૂર પડે છે. પ્રજાજન રામને બીજી રાણી લાવવા કહે છે. ત્યારે રામ કહે છે, "રામના હૃદયમાં એક જ સીતા હોય, બીજી નહીં." અને પત્નીની જગાએ દર્ભની સીતા બનાવી યજ્ઞ પુરો કરે છે.

આ તો ઉડતી નજરે રામના જીવન નાં મુખ્ય બનાવો જોયા. બાકી રામનું જીવન બહુ જ ઉદાત્ત છે. તેમની જન્મ જયંતી ધામધૂમથી ઉજવવાને બદલે તેમના આદર્શો થોડે ઘણે અંશે આ-પણા જીવનમાં ઉતારવા પ્રયત્ન કરીશું તો ઘણું કહેવાશે. અને તેજ રામ જયંતી ઉજવી સાર્થક ગણાશે.

મુનિશ્રી સંતબાલજીના પ્રવચનોનો સાર

(૮૪ પાનાનું અનુસંધાન)

સૌન્દર્ય જોવા માટે કુદરતે આપ્યું છે, સ્પર્શ કરવા માટે નહી. ગુલાબનું ફુલ છોડ ઉપર હોય ત્યાં સુધી સુંદર લાગે છે પણ માણસ જ્યારે તેનો ઉપયોગ નહીં કરતાં ઉપભોગ કરવા છોડ ઉપરથી ચૂંટી લે છે ત્યારે તેનું સૌંદર્ય નાશ પામે છે. સૌંદર્યનું મૂળ અંદર છે આપણે બહાર જોઇએ છીએ.

વિજય અને વિજયા શેઠાણી, સ્થુલી-ભદ્ર, અને રાજીમતી, રામકૃષ્ણ પરમ-હંસ અને છેલ્લે છેલ્લે ગાંધીજીએ બ્રહ્મચર્ય સંબંધી આપણને સુંદર દૃષ્ટાંતો પુરાં પાડયાં છે. આપણે એ બધાને સામે રાખીને પ્રગતિ કરીએ. ભગવાનની દયા સિવાય આ શક્ય નથી એટલે આપણા પુરૂષાર્થમાં તેની દયા માટે પ્રાર્થના કરીએ.

નોંધ: મણિભાઇ પટેલ.
'વિશ્વવાત્સલ્ય'માંથી.

પાકિસ્તાનને બિનશર્તી મદદ આપવાની રશિયાની તઈયારી

કરાંચી

પાકીસ્તાનના વિદ્યુતશક્તિ, બળતણ અને સાધનો માટેના પ્રધાન શ્રી ઝુલ્ફી કાર ભુતોના જણાવ્યા મુજબ રશિયાએ પાકીસ્તાનને બિનશરતી નાણાંકીય સહાય કરવાની તઇયારી દર્શાવી છે.

પાકીસ્તાનમાં ખનીજ તેલ અને અન્ય ખનીજ સંપત્તિના સંશોધન કાર્યમાં રશિયાની મદદ મેળવવાના પ્રશ્ન અંગે વાટાઘાટો કરવા શ્રી ભુતો એક પ્રતિનિધિમંડળ લઇને મોસ્કો ગયા હતા. જો કે શ્રી ભુતોએ મોસ્કોમાં આ અંગેની કોઇ સમજુતી પર સહી કરી નથી એટલે એમ મનાતું હતું કે વાટાઘાટમાં કોઇ મુશ્કેલી ઉભી થઇ હશે. આ અંગે શ્રી ભુતોએ સ્પષ્ટતા કરી છે કે બે મુદ્દાઓની ચોખવટ હજી બાકી છે. આ અંગેની વધુ વાટાઘાટો હવે કરાંચીમાં થશે.

મોસ્કો સાથેની વાટાઘાટો સંબંધે પશ્ચિમી રાષ્ટ્રો દબાણ કરી રહ્યા છે એવી વાતનો શ્રી ભુતોએ ઇન્કાર કર્યો હતો.

—નાગપુર: મહારાષ્ટ્ર સરકારના વડા મંત્રી શ્રી ચોહાણે એવી માહિતી આપી હતી કે, ૧૯૫૯ના વર્ષમાં ૩૬૩ સરકારી નોકરોને લાંચ રૂશવત માટે છટકાં ગોઠવીને પકડવામાં આવ્યા હતા. રૂશવત વિરોધી ખાતાએ એ વર્ષમાં ૩૭૭ કિસ્સાઓની સફળ તપાસ કરી હતી.

ખાસ દરખાસ્ત: હિંદની અગરબત્તી

(વહાણમાં આવેલો તાજો માલ)

ક્રિસમસ અને નવા વરસ માટે આવેલો તાજો માલ અમે સહર્ષ જનતા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ.

અગરબત્તી—કેરમબોર્ડ—પ્લાસ્ટીક, રોલ્ડગોલ્ડ અને ચાંદીની બંગડીઓ. નવીન ઘરેણાં અને માથાની ચીજો. ટીકડીઓ, ડાયોમોન્ટીસ અને ઝાલર. મુરાદાબાદી વાસણો અને ફેન્સી ગુડ્સ.

ટ્રેડરો અને હોકરો માટે અમે ખાસ માલ રાખીએ છીએ અને ખાસ ધ્યાન પણ આપીએ છીએ. આપ જ્યારે આવતે વખતે ડરબન આવો ત્યારે અમારી મુલાકાત લ્યો.

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ

ડાઇરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ અને હોલસેલ મરચન્ટસ

૧૧૧ ક્વીન સ્ટ્રીટ, — (હુસેન્સ બીલ્ડીંગ) — ફોન ૨૭૩૪૯ — ડરબન.

અમારૂં પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

હિંદના સમાચારો

તા. ૨૧-૩-૧૯૬૧.

ત્રીજા નાણાંપંચની કામગીરી બાર માસમાં પૂરી થશે

નવી દિલ્હી: ત્રીજા નાણાપંચના અધ્યક્ષ શ્રી એ. કે. ચંદાએ અહીં જણાવ્યું હતું કે બંધારણે પંદર માસની મુદત આપ્યા છતાં પંચ તેનું કાર્ય બાર મહિનામાં સંપૂર્ણ કરવાનો ઇરાદો રાખે છે. બીજા નાણાપંચની ભલામણો ત્રીજી યોજનાના પ્રથમ વર્ષને એટલે ૧૯૬૧–૬૨ના આગામી નાણાંકિય વર્ષને પણ આવરી લેતી હોવાથી મારૂં પંચ વચગાળાનો હેવાલ પેશ નહિ કરે. ત્રીજી યોજનાનાં બાકીનાં ચાર વર્ષો માટે જ પ્રમાણીત ગણાશે જેથી ચોથું પંચ ચોથી યોજનાને તેની ભલામણોમાં સમાવિષ્ટ કરી શકશે.

ત્રીજા નાણાપાંચના તમામ સભ્યો અને મંત્રી જી. આર. કામઠ અખબારી પરિષદમાં હાજર હતા.

કેટલાક પ્રશ્નોના ઉત્તરમાં શ્રી ચંદાએ કહ્યું હતુ કે પંચ તેની ભલામણો કરવામાં વસ્તીની ઘીચતા, ચોક્કસ રાજ્યો સમક્ષના વિશિષ્ઠ પ્રશ્નો, રાજ્યોની વિકાસ જરૂરીયાતો ઉપરાંત બીજા અનેક પ્રશ્નો લક્ષમાં લેશે. પંચ રાજ્યોએ હાથ ધરેલી કેટલીક યોજનાઓ અને કેટલાક પછાત વિસ્તારોની મુલાકાતે જશે.

ભારત દ્વારા નેપાલને રૂા. ૧૮ કરોડની મદદ

નવી દિલ્હી: કોલંબો યોજનાના પોતાના સાથીઓને ૧૯૫૯–૬૦માં તાલીમની સગવડની જોગવાઇ કરી આપનાર ૧૧ દેશોમાં ભારતનું સ્થાન પાંચમું આવે છે. અમેરીકા, બ્રિટન, કેનેડા અને ઓસ્ટ્રેલીઆ પછી આ સગવડ આપનાર દેશ તરીકે ભારતનું સ્થાન આવે છે.

કોલંબો યોજના હેઠળ ભારતે થાપણ તેમજ ટુંકી મદદના સ્વરૂપમાં પોતાનો ફાળો આપ્યો છે.

ભારત તરફથી ૧૯૫૯–૬૦ના વર્ષમાં નેપાળને રૂ. ૧૮ કરોડની થાપણની મદદ આપવામાં આવી હતી.

કોલંબો યોજના સલાહકાર સમીતીના ૧૯૫૯–૬૦ના વર્ષ માટેના નવમા વાર્ષિક અહેવાલમાં આ માહિતી આપવામાં આવી છે

આચાર્ય વિનોબાનું નવું સુત્ર

ગયા: આચાર્ય વિનોબા ભાવેએ જણાવ્યું હતું કે ઝડપી વૈજ્ઞાનિક પ્રગતિ કરતા આ યુગમાં રાજકારણ અને જાતિવાદ બંને સાથે રહી શકે નહિ.

તેમણે કહ્યું હતું કે હાલમાં વિજ્ઞાન માનવીને હિંસાની એવી પ્રબળ શકિત વડે સજાવી રહ્યું છે કે જો હાલનો રાજકીય પ્રવાહ ચાલુ રહેશે તો ખુદ માનવજાત નાશ થશે

પ્રાર્થના સભાને સબોધતાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે જ્યારે હિંસાની શક્તિ મર્યાદિત બની જાય અને તે નૈતિક શિસ્તવાળાઓના કાબુમાં હોય ત્યારે જ રાજકારણની આધ્યાત્મિકતાનો વિચાર થઇ શકે.

જો આપણે 'માનવી'ને બચાવવો હોય તો રાજકારણનો નાશ કરવો જ પડશે.

તેમણે જણાવ્યું હતું કે હું વિજ્ઞાનને આવકારૂં છું પણ તેના પર આધ્યાત્મિક શક્તિનો કાબુ હોવો જરૂરી છે.

આધુનિક વિજ્ઞાન આંધળી શકિત જેવું લાગે છે. કયાં તો તેને આધ્યાત્મિક દોરવણી મળવી જોઇએ નહિ તો તે માનવજાતિને નાશને પંથે લઇ જશે.

અમદાવાદને ગુજરાતનું પાટનગર કરવાની માંગણી

અમદાવાદ મ્યુનીસીપલ કોર્પોરેશનની આગામી સામાન્ય સભામાં અમદાવાદને ગુજરાત રાજ્યના કાયમી પાટનગરનું સ્થાન આપવા ગુજરાત સરકારને ભલામણ કરતી એક દરખાસ્ત રજુ થશે.

આ દરખાસ્તમાં જણાવાયું છે કે અમદાવાદ પાટનગરને જરૂરી સૌ આધુનિક સગવડો પૂરી પાડવાની શક્તિ ધરાવે છે તેથી પાટનગર વસાવવા અંદાજેલી રકમમાંથી જરૂરી રકમ શહેરના વિસ્તૃતીકરણ અને વિકાસ માટે ખર્ચવી જોઇએ.

અમદાવાદને પાટનગર જાહેર કરવા રાજ્ય સરકારને વિનંતી કરતી એક બીજી દરખાસ્ત પણ આવશે.

તિબેટમાં ભુખમરાથી મરણ

નવી દિલ્હી: ૧૯૪૩માં બંગાળમાં જાગેલી ભૂખમરાની ભયાનક પરિસ્થિતિનું તિબેટમાં પુનરાવર્તન થઇ રહ્યાના સમાચાર મળે છે. આ ભૂખમરો કોઇ કુદરતી આપત્તિને કારણે સર્જાયો નથી. પરંતુ તિબેટનો મોટો ભાગ ચીન ઘસડી ગયું છે તેથી ઉભો થયો છે.

એવા સમાચાર મળે છે કે લગભગ પાંચ હજાર તિબેટવાસીઓ ભૂખમરાથી ટળવળીને મોતને શરણ થયા છે. ભારત અને તિબેટની સરહદ પર રાખવામાં આવેલા ચીની સૈનિકો પણ ભૂખમરો વેઠી રહ્યા છે. પૂરતા ખોરાકને અભાવે સૈનિકો રોગનો ભોગ થઇ પડયા છે. તેમને પૂરતાં વસ્ત્રોનાં પણ ફાંફાં પડે છે.

બાળકો ચોપડીઓ માટે પીઠ પાછળ રહે એવી થેલી વાપરો
—શ્રી નહેરૂ

આપણે ત્યાં હું બાળકોને શાળાએ જતાં જોઉં છું. એટલાં બધાં ચોપડાંનો થેલીમાં ભાર હોય છે કે તે વાંકા વાંકા ચાલે છે એને બદલે પીઠ પાછળ નાંખી શકાય એવી થેલી તૈયાર થાય અને કમરે પટા સાથેની એ થેલી હોય તો કમર પણ સીધી રહે. ગુજરાતના મંત્રી આવી 'રૂપસાક' થેલીનો પ્રબંધ કરશે એવી આશા રાખું છું.

યુનીવર્સીટીઓમાં બંધાશે ગાંધી ભવનો

હુબલી: ગાંધી સ્મારકનિધિના અધ્યક્ષ શ્રી આર. આર. દીવાકરે એક જાહેર સભામાં જણાવ્યું કે ભારતની તમામ ૪૧ યુનીવર્સીટીઓમાં ગાંધીવાદી વિચારસરણીના પ્રચાર માટે ગાંધી ભવનો સ્થાપવાનો ઇરાદો રખાયો છે. દિલ્હી, મહિસૂર, કર્ણાટક અને નાગપુર સહિતની સાત કે આઠ યુનીવર્સીટીઓએ ગાંધી ભવનો સ્થાપવાની સંમતિ આપી છે.

દિલ્હીમાં શીતળાએ લીધેલો વીસનો ભોગ

નવી દિલ્હી: જાન્યુઆરી માસના પ્રથમ નવ દિવસ દરમીયાન શીતળાના રોગથી ૨૦ માણસોનાં મરણ થયાં છે. આ નવ દિવસોમાં ૧૦૫ માણસોને શીતળા નીકળ્યાં હતાં.

સુધરાઇના શીતળા પ્રતિબંધક કાર્યક્રમ અધિકારી ડૉ: શર્માએ એવી માહિતી આપી હતી કે, શીતળાના રોગચાળામાં સપડાયેલાઓમાંના કેટલાકે કદી રસી જ મૂકાવી નથી, અને કેટલાકે ૧૦ વર્ષ કે તેથી પણ વધુ સમય પહેલાં શીતળા પ્રતિબંધક રસી મૂકાવી હતી.

ઝાડુવાળાના પેશાને આકર્ષક બનાવવા ખાસ ભથ્થું

ભોપાળ: અસ્પૃશ્યતાના કલંકને ભૂંસી નાખવા માટે રાજ્યમાંની સુધરાઇઓ અને કોર્પોરેશનોમાં અન્ય હિંદુઓ ઝાડુ વાળવાની નોકરી સ્વીકારશે તો તેમને ચાલુ પગાર ઉપરાંત ઉત્તેજન આપવાના હેતુથી ખાસ ભથ્થા તરીકે રૂપીયા નેવું આપવામાં આવશે.

આજ હેતુથી હરિજનોને ચાહની દુકાન કે હોટેલ ખોલવા માટે નાણાંકીય સહાય આપવામાં આવશે.

રાજા નરેશચંદ્રના પ્રમુખપદે મળેલી મધ્યપ્રદેશ સરકારના પછાત જાતિના કલ્યાણ ખાતાની સ્થાપી સમીતીની મળેલી સભામાં આ નિર્ણય લેવાયો હતો.

THE SURAT HINDOO MAYAWANT ASSOCIATION OF SOUTH AFRICA

c/o 67, Victoria St, Durban.

Please take notice that the Annual General Meeting of the above Association will be held:—

At 79, Lorne St. Durban, on Sunday 2nd April, 1961 at 10-30 a.m. (sharp).

You are Earnestly requested to attend.

AGENDA:

(1) Minutes.
(2) Correspondence.
(3) Treasurer's Report.
(4) Election of Officials and Committee Members.
(5) General.

Yours faithfully,
N. BHAGWAN
Hon. Secretary.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેકસ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીસ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો:

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩–૧૬૫૪.

વાંચો! જરૂર વાંચો! લાભ જ થશે!

શોધવું મટશે, જોઈતું મળશે, પગદોડ ટળશે.
હમારે ત્યાં નીચેની બધીજ વસ્તુઓ મળે છે.

સ્ત્રીઓ માટે: વેણીઓ, સુંદર સ્પન્જ અને બીજી અનેક જાતની ગળશે, રીબનો પણ મળશે. ગરમ ઉલના જરસીઝ, પુલોવર, કારડીગન, સીંગલેટ, ચડ્ડી, સોકસ વિ.

બાળકો માટે: નાયલનના ઝબલાં, ટોપી. બ્લાંકેટ, શોલ, સીંગલેટ, ચડ્ડી, સોકસ, નેપકીન્સ, ઉલનકેપ, પેટીકોટ, નાઇટીસ, બીબ્બ, ફેઇસ કલોથ, બાથ સ્પન્જ વિ.

ટેબલ પલસ્ટીક ફ્લાવર્સ, સ્પન્જના ઓશીકાં, તકીયા, ગાદી, વિ.
વેપાર માટે ચાંદી જેવા ચળકતાં સ્ટેનલેસ સ્ટીલના વાસણો, ઈન્ડેન્ટકરો.
વિલંબ શા માટે! સારો માલ વેચાઇ જતાં શી વાર!!

હમણાંજ ચાલોને: **બાબરો હેટર્સ (પ્રા) લી.**
(ભીખાભાઈ માસ્તર એન્ડ સન્સ)
ફોન: ૮૩૫૦૭૭૮૮ — પહેલે માળે, — પો. બો. ૫૨૫૭.
માસ્તર ચેનશન્સ — ૩૪ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ઇદગાહ

● પ્રેમચંદ ●

(ગયા અંકથી ચાલુ)

આ બાજુ જાતજાતનાં રમકડાં છે: સિપાહી અને કેદી, રાજા અને વકીલ, ભિસ્તી અને ધોબણ અને સાધુ...વાહ! કેવાં સુંદર રમકડાં છે! જાણે હમણાં જ બોલવા માંડશે!

મહેમૂદ સિપાહી લે છે—ખાખી ડ્રેસ અને લાલ પાઘડીવાળો એણે ખભે બંદુક મુકી છે: જાણે કે હમણાં જ કવાયત કરીને આવે છે!

મોહસીનને ભિસ્તી ગમી ગયો: કમર ઝુકી ગઇ છે, અને ઉપર મશક મુકી છે મશકનું મોં એક હાથે પકડેલું છે: જાણે કે હમણાં જ મશકમાંથી પાણી છાંટવા માંડશે કેવો પ્રસન્ન છે—કોઇ ગીત ગાતો હશે!

નુરાને વકીલ ગમી ગયો: કેવી વિદ્વત્તા ઝળકી રહી છે તેના મુખ પર! કાળો કોટ, સફેદ પાટલૂન, એક ખિસ્સામાં ઘડિયાળ, સોનેરી સાંકળી, એક હાથમાં કાયદાનું થોથું: જાણે કે હમણાં જ અદાલતમાંથી કેસ ચલાવીને આવી રહ્યો છે.

આ બધાં બબ્બે પૈસાનાં રમકડાં છે. હામિદ પાસે તો કુલ ત્રણ જ પૈસા છે...

મોહસીન કહે છે: "મારો ભિસ્તી રોજ પાણી ભરી જશે—સવારે ને સાંજે!"

"અને મારો સિપાહી ઘર આગળ પહેરો ભરશે." મહેમુદે કહ્યું: "કોઇ ચોર આવ્યો કે તરત બંદૂકનો ફેર કરવાનો!"

નૂરો કહે: "મારો વકીલ ખૂબ કેસ લડશે." "અને પારૂ ધોબણ રોજ કપડાં ધોશે," સમ્મીએ ઉમેર્યું.

હામિદ કહેવા લાગ્યો: "માટીનાં તો છે: પડી ગયાં તો માટીનો ઢગલો થઇ જવાનાં!" છતાં લાલચુ આંખો વડે તે રમકડાં જોઇ રહ્યો હતો. તેને મનમાં તો થાય છે કે, થોડી વાર જો મને હાથમાં લેવા મળે તો કેવું સારૂં! તેનો હાથ અનાયાસે જ તે તરફ લંબાય છે...

રમકડાં પછી મીઠાઇઓ આવે છે. કોઇએ રેવડી લીધી, કોઇએ ગુલાબજાંબુ, તો કોઇથી સોનહલવો. બધા મજાથી આરોગે છે. હામિદ પાસે માત્ર ત્રણ જ પૈસા છે. લાલચું આંખો વડે તે બધા તરફ જોઇ રહે છે.

મોહસીન કહે: "હામિદ, લે આ રેવડી: જો—કેવી સરસ છે!"

"તારી રેવડી તારી પાસે રહેવા દે." હામિદ ચિડાયો: "મારી પાસે શું પૈસા નથી!"

"આખા ત્રણ પૈસા તો છે!" સમ્મીએ યાદ કરાવ્યું: "એટલામાં તું શું શું લેવાનો હતો!"

મહેમુદ બોલ્યો: "મારી પાસેથી આ ગુલાબજાંબુ લઇ જા, હામિદ."

"મીઠાઇ તે વળી કઇ સારી વસ્તુ છે!" હામિદે દલીલ શોધી કાઢી: "ચોપડીમાં તેના વિષે કેટલું ખરાબ લખાયું છે!"

"પણ તું તારા પૈસા વાપરતો કેમ નથી!" મોહસીને પ્રશ્ન કર્યો.

"હું જાણું છું એની ચાલાકી!" મહેમુદે ભેદ ખોલતાં કહ્યું: "આપણા બધા પાસે પૈસા વપરાઇ જશે, એટલે એ આપણને લલચાવીને ખાશે..."

પછી આવી લોખંડની વસ્તુઓની દુકાનો. બધા ત્યાંથી આગળ વધ્યા; પણ હામિદ લોખંડની એક દુકાન આગળ અટક્યો.

એ દુકાનમાં કેટલાક ચીપિયા હતા. તેણે દુકાનદારને પૂછ્યું: "આ ચીપિયો કેટલાનો છે!"

દુકાનદારે તેના તરફ જોયું, અને જોડે કોઇ મોટા માણસને ન જોતાં કહ્યું: "એ તારે કામનો નથી, ભાઇ!"

"કેમ, શી કિંમત છે!"

"એના છ પૈસા પડશે."

"વાજબી કિંમત કહો."

"છેવટે પાંચ પૈસા પડશે: લેવો હોય તો લે—નહિ તો ચાલતી પકડ."

"ત્રણ પૈસા લેશો?" હામિદે હિંમત કરીને પૂછી નાખ્યું.

દુકાનદારે ચીપિયો આપી દીધો. હામિદે તેને બંદુકની જેમ ખભે મુક્યો, અને પછી અકડાઇથી ચાલતો તે મિત્રો પાસે આવ્યો.

મોહસીને હસીને કહ્યું: "અરે, આ ચીપિયો કેમ લીધો! ગાંડા! એને શું કરીશ?"

હામિદે ચીપિયો જમીન પર પછાડી કહ્યું: "તમારા ભિસ્તીને જરા નીચે ફેંકો જોઉં: એક હાડકું સાજું રહે છે!"

મેહમુદ: "આ ચીપિયો તે કાંઇ રમકડું છે!"

હામિદ: "રમકડું કેમ નથી! જો: આ ખભે મુકયો, તો બંદુક બની ગયો; હાથમાં રાખ્યો તો ફકીરનો ચીપિયો થઇ ગયો; ધારૂં તો એનાથી મંજીરાંનું કામ પણ લઇ શકું—અને જો એક ઠોકી દઉં ને તો તમારાં બધાં ય રમકડાં ભાંગીને ભુક્કો થઇ જાય: આ તો મારો બહાદુર શેર છે, ચીપિયો!"

"મારી ખંજરી સાથે અદલાબદલી કરવી છે!" સમ્મીએ ખંજરી લીધી હતી, તેણે અંજાઇ જતાં કહ્યું: "એ આનાની છે!"

હામિદે ખંજરી તરફ તિરસ્કારની નજરે જોતાં જણાવ્યું: "મારો ચીપિયો ધારે તો તારી ખંજરીનું પેટ ફાડી નાખે. લ્યો—એક ચામડાની ચમરખી લગાવી, એટલે ઢમઢમ બોલવા લાગી! અરે, જરાક અમસ્તું પાણી અડકે ને, તો ખલાસ થઇ જાય; જ્યારે બહાદુર મારો ચીપિયો તો આગમાં, પાણીમાં, આંધીમાં કે તોફાનમાં બરાબર અડગ ઉભો રહેવાનો."

ચીપિયાએ સૌને મોહિત કરી દીધા હતા. હામિદે આગળ ચલાવ્યું:

"હમણાં જો વાઘ આવી પહોંચે તો મિયાં ભિસ્તીના તો છક્કા જ છુટી જાય; સિપાહી મિયાં તેમની બંદુક નાખી દઇને ઉભી પૂંછડીએ નાસવા માંડે—વકીલ સાહેબના મોતિયા જ મરી જાય: કોટમાં મોં છુપાવી ભોંય પર લાંબાલસ થઇ જાય! પરંતુ આ ચીપિયો, આ બહાદુર, આ રૂસ્તમે-હિંદ એક છલાંગ મારતો શેર પર સવાર થઇ જાય—અને તેની આંખો જ ખેંચી કાઢે!"

મોહસીનને ઓચિંતી નવી દલીલ સૂઝી: "તારા ચીપિયાનું મોં રોજ આગમાં બળશે!"

"આગમાં તો બહાદુરો જ કુદી પડે છે, જનાબ!"

હામિદે હાજર જવાબ વાળ્યો: "તમારા આ વકીલ, આ ભિસ્તી, આ સિપાઇ, તેવે વખતે દાસીઓની જેમ ઘરમાં ભરાઇ જશે. આગમાં કુદી પડવું એ તો માત્ર રૂસ્તમે-હિંદ જ કરી શકે છે!"

ત્રણ પૈસામાં હામિદે રંગ જમાવી દીધો હતો.

(અધુરૂં)

શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ!

સ્ત્રીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડીયાળ!

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલનાં
ઓટોમેટીક કેલેન્ડર.

* રોમર
* રોકરી
* લેંકો
* રૂસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

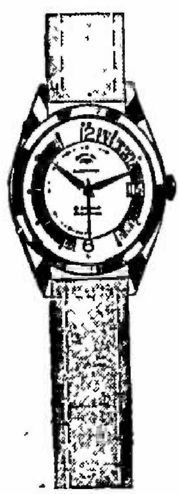

ઉપરાંત પુરૂષોના શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૯૮૮, ફોન: ૮૩૫-૨૬૦૧

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

રાતા સુકા મરચાં

રાતા સુકા મરચાં અને હાથની પીસેલી મસાલેદાર લાલ મરચાં બજાર ભાવે હંમેશા અમારે ત્યાં મળશે, અને ૨૫/- રતલ પોકેટ સુકુ લસણ રતલના ૬ સેન્ટ.

તેમજ લાંબા દાણાના આફ્રિકાના ખુમ કઝનના ૨॥ રેન્ડ.

ઓરડર સાથે રોકડા:

Maarmans (Pty.) Ltd.
P. O. Box 26, Phone 128
(Brits, Transvaal.)

નવા પુસ્તકોની યાદી

સંસ્કારિતાને છાંયડે શી. ૩-૦
કોઇ ગોરા કોઇ કાળા શી. ૭-૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

સામાજીક ખબરો

શ્રી લુઈસ્ટ્રીચાર્ટ હિંદુ સેવા સમાજ

શ્રી રામકૃષ્ણ સેન્ટર ડરબનથી સ્વામી નિશ્ચલાનંદ તારીખ ૧૭–૨–૬૧ શુક્રવારના રોજે લુઇસ્ટ્રીચાર્ટ પધાર્યા હતા. તેમની સાથે ડરબનના શ્રી ગોવન મણી, તથા છોટુભાઇ એન. ઝીણા તથા લેડીસ્મીથના શ્રી મગુભાઇ અને જોહાનીસબર્ગ બ્રાંચના શ્રી ડાહ્યાભાઇ વગેરે "સેન્ટર"ની આર્થીક મદદ માટે આવ્યા હતા, અને શ્રી મણીભાઇ એ. ગોકળ ને ત્યાં સૌનો મુકામ હતો.

ફાળાની શરૂઆત શ્રી મણીભાઇ એ. ગોકળની ઉદારતાથી સારી થતાં કામ ઘણુંજ સહેલું થઇ પડયું હતું.

શનિવાર તથા રવિવાર એમ બે દિવસ મહેમાનો સાથે શ્રી મણીભાઇ ગોકળ તથા સમાજના મંત્રી શ્રી અનંતરાય દવે, તેમજ શ્રી ઝીણાભાઇ પટેલ વગેરે સાથે ફરી ગામમાં તથા ડીસ્ટ્રીકટમાં વસતા ભાઇઓ તરફથી સારી રકમ નોંધાવી હતી, અને રવિવારે બપોરના તેમની વિદાય પહેલાં પા. ૪૭૯–૧૦–૦ થયા હતા.

સૌના આશ્રર્ય વચ્ચે જતી વખતે શ્રીમતી પ્રભાબહેન મણીભાઇ ગોકળ તરફથી એક કવર મળ્યું અને એ ખોલતાં તેમાંથી પા. ૨૫–૦–૦ નિકળ્યા અને ફાળો પા. ૫૦૪–૧૦–૦ ઉપર પહોંચ્યો.

બાળકોમાં પણ એટલો જ ઉત્સાહ, આવ્યો અને સમાજના મંત્રી શ્રી અનંતરાય દવેની બે નાની દિકરીઓ ચિ. હર્ષુલા તથા નલિની બાજુમાં ઉભી હતી તેમના તરફથી છેલ્લી શી. ૧૦–૦ ઉમેરાણી અને સ્વામીજીની લુઇ ટ્રીચાર્ટથી વિદાય વખતે ફાળો કુલ પા. ૫૦૫–૦–૦ ઉપર પહોંચ્યો.

પાછળથી અં. સ્વ. સુભદ્રાબહેન ભાનુશંકર મહેતા તરફથી પા. ૨–૦–૦ મળતાં કુલ રકમ પા. ૫૦૭ થએલ છે જે નીચે મુજબ છે.

સર્વશ્રી: એ. ગોકળ એન્ડ સન્સ, પા. ૫૦–૦–૦, ઝીણા પ્રવાસી, કે. સુંદરજી એન્ડ સન્સ, ક. કે. રાઠીઆ એન્ડ સન્સ, વી. એમ. ઘેલાણી એન્ડ કું., એમ. પ્રેમજી એન્ડ સન, કલાણ બ્રધર્સ, હરજી કાનજી એન્ડ કું, જી. એસ. રાણા (મોપાની સ્ટોર), બી. એસ. રાણા (કમકઝી સ્ટોર), નારણ કરસન એન્ડ કું., શ્રીમતી પ્રભાબહેન મણીભાઇ ગોકળ પ્રત્યેક પા. ૨૫–૦–૦; શાહ બ્રધર્સ, સુરત ટ્રેઇડીંગ કું. રામજી સ્ટોર પ્રત્યેક પા. ૧૭–૧૦–૦; દવે બ્રધર્સ (બરોટા સ્ટોર), પાઉંડ ૧૫–૧૫–૦; એમ. એસ. દેસાઇ (વાઇલેસપોર્ટ) પા. ૧૫–૦–૦; અમૃતલાલ ડી. દેસાઇ, બિમસીંગ કારા, એમ. એ. ભટ્ટ પ્રત્યેક પા. ૧૦–૦–૦; બી. હિરાભાઈ એન્ડ કું. પા. ૮–૮–૦; એચ. કે. પટેલ, જે. કે. પટેલ પ્રત્યેક પા. ૭–૭–૦, સીટી આઉટફીટર્સ, વી જે. દવે પ્રત્યેક પા. ૫–૫–૦; બોબઝ બઝાર, મોહનલાલ એસ દેસાઇ, બી. ડી. પઢીઆર, દુલ્લભભાઇ જે. પટેલ, c/o એ. ગોકળ એન્ડ સન, પ્રત્યેક પા. ૫–૦–૦; એમ. એમ. મીસ્ત્રી પા. ૩–૩–૦; ગોહિલ ટ્રેડીંગ સ્ટોર, એમ. સી. કારા પ્રત્યેક પા ૨–૧૦–૦; અં. સ્વ. શારદાબહેન સી. દેસાઇ ૩–૦–૦; અં. સ્વ. સુભદ્રાબહેન બી. મહેતા પા. ૨–૦–૦; મીસ હર્ષુલા તથા નલિની દવે શી. ૧૦–૦. કુલ રકમ પા. ૫૦૭–૦–૦.

લગ્ન સમાચાર

તા. ૫–૨–૬૧ના શુભ દિને પુટનહેમના ટાઉનહોલમાં શ્રી હરિભાઇ કે. પટેલની સુપુત્રી ચિ. સવિતાબેનના શુભ લગ્ન ગોપાળભાઇ નારણભાઇ પટેલ (ગ્રેહામ્સટાઉન)ના સુપુત્ર ચિ. ઠાકોરભાઇ સાથે થયા હતા.

શ્રી હરિભાઇ પટેલ આ શુભ અવસરે સહાયક બનેલ સર્વ વ્યકિતઓ તેમજ શુભેચ્છા મોકલનાર સર્વ વ્યકિતઓનો આભાર આ છાપા દ્વારા માને છે.

શ્રી ટ્રાં. પ્ર. એસોસીએશન

સને ૧૯૬૧નું વાર્ષિક સંમેલન

ઉપરોકત એસોસીએશનનું વાર્ષિક સંમેલન તા. ૬–૪–૧૯૬૧ના ગુરૂવારે બપોરે ૧.૧૫ કલાકે જોહાનીસબર્ગમાં, ૫૦ ફોકસ સ્ટ્રીટ ઉપર આવેલા ગાંધી હોલમાં શ્રી દેવાભાઇ કાનજીના પ્રમુખપદે મળશે. વિષય વિચારણી સમીતી તા. ૫–૪–૧૯૬૧ના બુધવારે સાંજે ૬.૧૫ કલાકે, ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ ઉપર આવેલા મારતર મેન્શન્સના મંદિરના–હોલમાં મળશે. તે પહેલાં સભ્યો તરફથી આવનાર ઠરાવોની લેખીત દરખાસ્ત મંત્રીને મળી જવી જોઇશે. આ બંને પ્રસંગોએ વેળાસર પધારવા દરેક જ્ઞાતિ બંધુને આગ્રહભરી વિનંતી છે.

સમેલન કામકાજ: (૧) મીનીટ તથા મંત્રીનો રીપોર્ટ, (૨) હિસાબની રજુઆત, (૩) ઠરાવો, (૪) ચુંટણી, (૫) પરચુરણ.

શાંતિલાલ ભૂલાભાઈ
સ્વાગત પ્રમુખ:
રમેશચંદ્ર દુલ્લભભાઇ
સ્વાગત મંત્રી:
લી. દર્શનાભિલાષી સેવકો
વિજ્યદેવ રતનજી માસ્ત્રી
મંત્રી:
રજનીકાંત ભીખાભાઇ માસ્તર.
ભગવાનદાસ વલ્લભભાઇ માસ્ત્રી.
સ. મંત્રી:
શ્રી. ટ્રાંસવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશન
૩૩, વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાકટ

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટે

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિકટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર –

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITA

આદુ, લસણ બજાર ભાવ, નારીએળ નં. ૧ શી. ૧–૦ બેગ (નંગ ૧૦૦) શી. ૬૦–૦.

દુકાન દાર માટે બાંધવાના ન્યુઝપેપર બજાર ભાવ,

બટાટા, ડુંગરી (કાંદા), સુકા લાલ મરચાં, ખુમલા, સુકા ઝીંગા (છાલા) સોનેરી રંગનો ગોળ, દરેક જાતનો મરી મસાલો વિગેરે હમેશાં સ્ટોક રાખીએ છે. કપુરી અને ચેવલી પાન બજાર ભાવ, પોસ્ટેજ જુદું.

સુરણ, રતાળુ, આંબા હળદર અને લીલી હળદરની મોસમ ચાલુ છે.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) L

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

બુકકીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેકસ, પરસનલ ટેકસ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ કલીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઇમીગ્રેશનને બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને ઈનસ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Office :	Residence :
9 Barkly Arcade,	52 Patidar Mansion,
38 Market Street,	13 Kort Street,
Phone : 339033,	Phone : 330816,
Johannesburg.	Johannesburg.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઇનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2626.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing ... (Phoenix) Address: INDIAN OPINION, Private Bag, Durban, Natal

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor